

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS, 67E JAARGANG NO.6, JUNI 2006

ONZE VOGELS

De

ose

Over kanaries gesproken

In dit zijaanzicht is de AGI-vogel goed te herkennen, de rugfrisuur met een aanvullend bouquet, dat uit bijzonder zachte veren bestaat.

portret van een AGI met capuchon.

De AGI *Arricciato Gigante Italiano*

Wanneer we dit vertalen, dan betekent het: de grote Italiaanse frisévogel.

Bij kwekers van frisévogels is dit de gebruikelijke aanduiding voor het nog jonge frisékanarieras. De volledige naam is een mondvollend

In zijn naam wordt meteen een criterium voor dit ras gevorderd nl. de grootte die minstens 21cm bedraagt. Tezamen met de grootte moet onvoorwaardelijk het volume (grote veervolumen) gezien worden. Niet alleen de lengte van snavel tot einde staart bepalen de grootte, maar ook de harmonie van het vereiste criterium van grootte en volume. Daarbij mogen in geen geval de eisen, van de verschillende frisé-onderdelen, van dit friséras tekortkomen. De vereiste frisédelen moeten exact en compleet voorhanden zijn. Want in de eerste plaats gaat het om een frisékanarieras.

De grootte van de vogel kan makkelijk beoordeeld worden, maar voor het herkennen van de frisering, die van ras tot ras ook onderling verschillend is, vraagt het toch een goed gefundeerde kennis van zaken. In 1996 werd dit ras in Italië, zijn thuisland, erkend. Voor die tijd had men voor deze vogel in 1995 bij de COM-show in Udine een presentatie gegeven, waarbij een behoorlijk aantal rijen van deze vogels en tekeningen te zien waren. Dat was werkelijk een presentatie van een nieuw ras, dat nog

erkend moest worden.

De erkenningshandelingen binnen de COM werden dan in Portugal bij de wereld-show in Santa Maria da Feira met succes voor het ras AGI afgesloten.

Voor deze erkenning had zich in Italië, maar ook binnen de COM, de AGI-club met de jarenlange president Angelo Casasola verdienstelijk gemaakt. De leden van deze club hadden telkens de noodzakelijke showvogels voor de erkenning naar de wereldshows gestuurd. Toegelaten in dit friséras zijn alleen kanariekleuren inclusief bont.

Voor de ontwikkeling van veerdekking heeft deze vogel natuurlijk ook de noodzakelijke voedingsmiddelen nodig - groene aangelegenheden, wortelen, voor de lipochroomkleur - maar ook spirulina om zomaar iets te noemen. Daarmee worden mijn vogels verzorgd. Gewenning aan deze voedingswijze is toch geboden.

Overeenkomstig de grootte van deze vogel moet ook de kweekkooi aanzienlijk groter zijn dan die voor kleurkanaries of voor kleine postuurassen gebruikelijk is.

Belangrijk is erop te letten dat de bovenste zitstok ver genoeg van het 'kooiplafond' verwijderd is om bij de paring de vogel genoeg ruimte 'naar boven' te geven.

Als tentoonstelling kooi voor de AGI is men overeengekomen de grote frisékooi te gebruiken. Het tentoonstellen van twee AGI-vogels in een kooi zoals in de Italiaanse AGI-club

mogelijk is, is binnen het COM niet mogelijk.

Voor het onderbrengen van Frisés is het van belang dat zij over een droge kweek-ruimte kunnen beschikken. Hoge luchtvochtigheid geeft van het aanzicht een negatief beeld, omdat dat direct bij de veren van frisérassen merkbaar is. Een goede hygrometer voor het aangeven van de luchtvochtigheid is noodzakelijk voor de frisé- veren.

Regelmatig wordt er beweerd dat de kweek van de AGI-vogel alleen met de hulp van gorzen mogelijk is. Dit spreek ik met volle overtuiging tegen. Het gegeven van goede eigenschappen tijdens de kweek (nestbouw, voederen van de jonge dieren, enz.) is van zeer grote waarde. Door selectie is dit doel te bereiken. Goed voerende poppen - voor een deel ook mannen - gelijk een werkelijk "familieleven" is een vreugde voor de kweker. Jonge AGI - vogels hebben een langere tijd nodig om "voedervast" te worden dan de kleinere rassen.

Juist daarom is het van groot belang, dat ook de man meevoert en de verzorging overneemt van de jonge vogels uit het eerste broedsel, als de pop aan haar tweede legsel begint.

Bij het inzetten van gorzen of andere goed voerende dieren ontstaan toch vaak problemen, omdat de gorzen en de kleinere rassen niet zo lang voeren, wat voor de Agi wel noodzakelijk is. Veel jonge AGI-vogels zijn daarom niet zelfstandig geworden.

Als de jongen AGI-vogels voor het eerst pro-

bonte vogel met capuchon en goed geprononceerde flanken

AGI in het groen met een goede capuchon

Duidelijk zichtbaar is de naar boven gaande borstfrisuur- dit in tegenstelling tot de Parijse frisé.

ONZE VOGELS

ISSN 0030-3224

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 35.500)

Onze Vogels is een maandblad, uitgegeven door de NBvV, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Voor meer informatie over de NBvV, haar doelstellingen en het lidmaatschap verwijzen u naar de rubriek "Bondsmededelingen" achter in dit blad. De leden van de NBvV krijgen dit maandblad op grond van hun lidmaatschap automatisch thuis gezonden.

De geparelde merel, een nieuwe mutatie 192

VERDER IN DIT NUMMER	pagina
De AGI	182
Tangara's deel II	187
Valkparkieten liefhebbers opgelet!	190
VogelCafe.nl	190
Jeugd	191
De geparelde merel, een nieuwe mutatie?	192
Nieuwe benaming "Gezoomde" Catharina parkiet	195
Een jaar rond vogels houden	196
Bezig zijn met vogels	198
Parkieten AZshow Kassel	199
DAURIANROODSTAART	200
kalender 2006 juni	203
Kweken van prachtvinken (1+2)	204
Volière van de maand	205
Column	206
Vraag en aanbod	206
Andere insecten voor de fok van insecten- en vruchtenetende vogels	208
Bondsmededelingen	210
Vogelpark Avifauna	212
Nieuwsbrief C.O.M. Nederland	213
Over zangkanaries.	213
Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers	214
Bruine Honingzuiger	215

Andere insecten voor de fok 208

Het volgende nummer wordt ter post
bezorgd op 24 juli 2006

Colofon

UITGEVER

"Onze Vogels" is het maandelijkse tijdschrift de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers organisatie van vogelliefhebbers met ca. 34.000 leden. De NBvV is opgericht in 1935. De totale oplage van "Onze Vogels" bedraagt 35.500 exemplaren. Het tijdschrift wordt verspreid aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te melden bij een van de bijna 600 plaatselijke afdelingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid verspreid lid te worden. Met ingang van 1-1-2006 geldt voor buitenlandse leden van afdelingen voor betalen contributie naar de afdeling een slag van € 25,52 aan extra portkosten + Europa. Desgewenst kan men via de secretaris van de afdeling aan het bondsbureau melden dat men voor een postadres binn Nederland kiest. Men voorkomt hiermee extra port heffing. Voor buiten Europa kan men het tarief op te vragen.

ADRES

NBvV, Postbus 74
4600 AB BERGEN OP ZOOM
tel. 0164-235007 e-mail: info@nbv.nl
fax 0164-239020 website: www.nbv.nl
Bankrekening: 46.89.59.262
Postbank: 11.48.324
Voor België: 000-0156074-01
T.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers

REDACTIE

Redactie: Gea Stoop, de Perponcherstraat
2518 SW Den Haag (tel 070-3461831
e-mail: onzevogels@hetnet.nl)
Kanaries: Henk van der Wal en Gea Stoop
Tropen en grondvogels: Jan de Nijis
Tekstcorrectie: Jan Huijsmans

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven voor zakelijke advertenties zijn te krijgen bij Piet Deley op het bondsbureau in Bergen op Zoom. Voor "vraag en aanbod" advertenties wordt verwezen naar de desbetreffende tarieven en voorwaarden elders in het blad. De sluitingstermijn voor zakelijke advertenties is uiterlijk 6 weken voor verschijningsdatum. "Onze Vogels" wordt in de laatste volle week van de maand ter post bezorgd.

ABONNEMENTSPRIJZEN

Vanaf 1 januari 2006 gelden de volgende abonnementsprijzen:
Nederland € 25,00, België € 27,00,
Europa € 48,00, buiten Europa € 62,00.
Voor verzending per luchtpost geldt een ander tarief, afhankelijk van het land van bestemming. Dit kan worden aangevraagd bij het bondsbureau. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

VERSPREID LIDMAATSCHAP

Iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdelingsvereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 35,- per jaar.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's, gedeeltes daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

FOTO VOORPLAAT: ARRICCIATO GIGANTE ITALIANO

FOTO: PAUL PUTZ
ONTWERP EN DRUK:
PLANTINGSPARIE, CAPELLE A/D IJSEL, BV
POSTBUS 550, 2900 AN CAPELLE A/D IJSEL

Over kanaries gesproken

beren zelfstandig voer op te nemen, bied ik ze raapzaad aan, dat ik daarvoor kort gekookt, gespoeld en dan goed gedroogd heb. In deze vorm hebben de jonge vogels het gemakkelijker om de zaden te pellen. Bij het samenstellen van de paren moet men goed op de veerstructuur van de vogels letten. Met het begrip intensief of schimmel kan men hier niet veel aanvangen. Het gaat hier om hard, middel of zeer zachte bevedering, brede of smalle. Bij de ouderdieren is hier een vergelijking te maken. Daar gaat - dat geef ik toe - enige ervaring aan vooraf.

De welig tierende bevedering verlangt eigenlijk ook zeer veel verzorging. De dieren moet de mogelijkheid tot baden geboden worden. Mijn dieren nemen heel graag een "volbad" en zijn tot op de huid nat. De vakhandel biedt diverse toebehoren voor het badwater aan. In mijn kweekruimte gebruik ik badzout. Van het sproeien van de veren ben ik geen voorstander, omdat sommige vogels na het sproeien niet poetsen en dan ziet later de bevedering er piekerig uit. Bij de vereiste grootte van minstens 21cm horen eveneens zeer lange staartveren die zo rond de 12 weken nodig hebben om te volgroeien. Bij het verliezen van deze veren is snel het vooruitzicht van een succesvolle tentoonstelling voorbij. Terwijl bij een gloster een misende staartveer in een kortere tijd weer volgroeit is, is voor een AGI het showseizoen voorbij, voordat die staartveer in volle lengte weer aanwezig is.

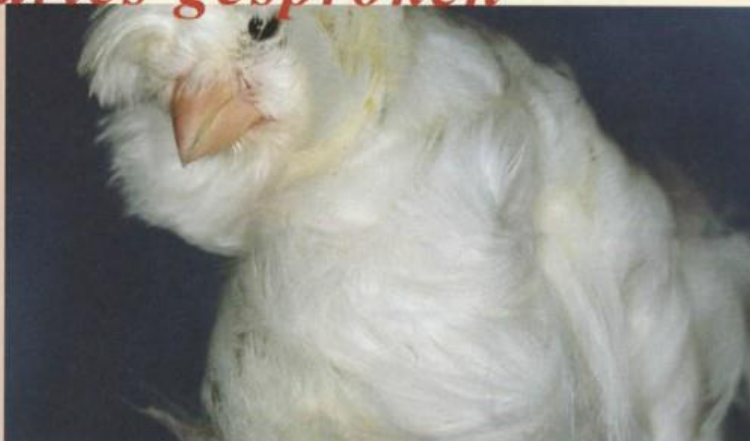
Voldoende plaats moet voor de AGI aanwezig zijn, zodat ook het plukken tussen de kooibewoners onderling uitgesloten wordt. De staartveren mogen niet gevorkt zijn, maar gelijk eindigen.

Als bijzonder karaktervol kenmerk van de AGI wil ik op de kop wijzen. Deze kop is groot en rond - met een konische snavel op een brede basis.

Het typische kenmerk bij dit ras is de capuchonachtige kopfrisuur. Daarbij komen de lange veren uit een bijzonder hooggedragen kraag over het gehele achterhoofd naar voren tot op de snavel. Het is een vervulling van een droom, wanneer kraag en capuchon zonder overgang versmelten. Toegelaten zijn toch een hele rij van "varianties" bij de kopfrisuur - dus niet alleen de complete capuchon. Hierdoor wordt elke AGI een unicum.

In samenhang met de kopfrisuur zijn in ieder geval de sterk uitgesproken bakkebaarden gewenst. De bijzonder hooggedragen kraag - uitdrukkelijker en hoger op de kop omhoogdragend dan bij een Parijse frisé - is voor een AGI onvoorwaardelijk noodzakelijk.

Bij de flanken, de flankbevedering, is het bij het omhoog dragen van de frisuur aan beide lichaamszijden een noodzaak te letten op een symmetrische bevedering. Juist deze zijden zijn vaak een chocoladezijde bij een AGI, waardoor de twee lichaamsdelen een duidelijk verschil aangeven.

Bij deze witte AGI zijn de favorieten bakkebaarden goed te herkennen.

De gewenste symmetrie is voor alle frisérassen - en daarmee natuurlijk ook voor AGI - de gewenste elasticiteit van de veren van zeer grote betekenis.

De veren moeten spankracht bezitten. Die tekent zich duidelijk in de flanken en heel bijzonder in de rugveren. Deze mogen in geen geval vlak op de rug liggen.

In de Duitse standaard is de rugfrisuur als volgt omschreven: "de grote, lange en breed uitwaaiende veren van de schouderpartij tonen in de rugfrisuur de vorm van een roos (ronde frisuur). Een bouquet voltooit eventueel de rugfrisuur.

De bevedering van de borstfrisuur werkt als door een windhoos naar boven gericht - zonder een opening in het bovendeel.

De frisuur van het onderlichaam moet ongemerkt in de borstfrisuur overgaan.

Voor een reuzenvogel - wat niets anders betekent dan "GIGANTE" - zijn grote sterke voeten gewenst. De gewenste kurkentrekkervormige nagels heeft men in Duitsland uit de standaard verwijderd. Voor het tentoonstellen op Duitse shows moeten eventueel aanwezige kurkentrekkervormige nagels geknipt worden. Voor de houding is 60 graden op de zitstok vereist, wanneer de vogel in actie is en niet in de rustpauzes.

Hanerveren zijn in de standaardseisen ook een vereiste, ook voor de AGI-poppen. Daarbij gaat het ook om de lange zachte veren, die sikkelvormig aan beide staartzijden naar beneden hangen - in gelijk aantal en aan beide zijden.

De voeding moet veelzijdig, vitaminerijk en genoeg zijn. Bij een afwisselend voeraanbod nemen de vogels - dat geldt in het bijzonder in de kweekperiode - steeds voer op, dat ze aan de jonge dieren voeren. Naar mijn ervaring moet men het zaad in een voerterrine aanbieden. Bij kleinere voerschalen woelen de vogels in het voer en strooien daarbij zeer veel voer op de kooibodem.

Maar met zaad alleen is geen AGI in topvorm en met topbevedering op stok te krijgen.

Mijns inziens hoort hier onvoorwaardelijk ook kormkommer, appelstukken - alles wel in gepaste hoeveelheid, die in een korte tijd verteerd wordt - aangeboden.

Vitamine toevoegen in het drinkwater en eventueel ook in het opfokvoer vervolmaken het voeraanbod voor mijn vogels. Ik gebruik hamsterflessen voor de waterverzorging. Dat

De gewenste "ronde frisuur" bij de AGI. Hier door de bontkleuring bijzonder goed te herkennen. Gelijk aan de rugfrisuur de "omhoogstekende kraag", de witte veerpartij zonder onderbreking overgaand in de kopfrisuur.

Over kanaries gesproken

Als de jonge vogels het nest verlaten, is de frissuur duidelijk te zien. In ieder geval kunt u zien of de flankfrissuur symmetrisch is.

heeft als voordeel, dat het drinkwater niet bevuild wordt. Het is belangrijk bij de grote rassen erop te letten, dat deze hamsterlessen hoog genoeg worden aangebracht, zodat de vogel van onderen de waterdruppels kan opnemen. De jonge vogels leren deze aard van wateropname overigens zeer snel. Voor een korte overgangstijd plaats ik onder het hamsterflesje een plasticschaaltje met wat water. De jonge vogels spelen dan ook aan het uitlooptje van de hamsterfles en ontdek-

ken zo deze aard van waterverzorging. Ik gebruik deze vorm van watervoorziening al tientallen jaren. Voor de kweekvoorbereiding behoort behalve lichtverlenging ook een aanbod van kiemvoer- eventueel van gekiemd negerzaad of van gekiemd raapzaad - wat ik onder het eivoer geef. Het kiemvoer moet goed droog zijn, zodat het eivoer niet te nat wordt. Genoeg nestmateriaal - het beste is scharpie gemengd met jute - kunt u aanbieden - in

ieder geval genoeg voor 2 broedsels, zodat er geen verenplukken ontstaat. Het talent voor nestbouw is bij de Agi net zo verschillend als bij de andere rassen. In mijn uit hout gedraaide nesten leg ik een viltstijfje als ondergrond voor de nestbouw. Zelfs als er geen perfect nest gebouwd wordt, is dit viltstijfje voldoende om daarop het legsel uit te broeden.

*Tekst en foto's: Paul Pütz
Vertaling: Gea Stoop*

Het AGI-ras is in alle kanariekleuren toegestaan. Hier een mooi exemplaar in dominant wit.

Het gaat niet om zomaar een kuif, want de kopfrissuur bezit een draaipunt. Bij een kuif is er bij kanaries altijd een middelpunt en een veerloos vlekje aanwezig.

imposante AGI: een bonte vogel met capuchon

osel

De

Tangara's

kleurrijke vogels uit Zuid-Amerika

deel II

De voeding

Zoals al eerder beschreven bestaat het menu van de tangara's voornamelijk uit vruchten en insecten. Een aantal soorten eet ook bloemen, knoppen en jonge blaadjes en dit gedrag veroorzaakt wel eens schade in de citrusvruchtenplantages.

Bloemennectar is voor veel vogels een belangrijke voedselbron en het is bij een kwart van de tangara's bekend dat zij dit regelmatig opnemen. Een aantal kleinere soorten (*Chlorophanes*, *Cyanerpes*, *Diglossa*) heeft zich zelfs gespecialiseerd in het opnemen van bloemennectar en deze vogels zijn voorzien van een snavel, die gemakkelijk in het hart van de bloem kan worden gestoken. Tangara's die de nectar niet gemakkelijk met hun snavels kunnen bereiken, bijten met hun krachtige snavels de bloemen stuk om zo bij de nectar te komen.

Insecten worden door de meeste soorten graag gegeten en vormen in verband met de opname van proteïnen een welkome aanvulling op het menu. Het bijzondere bij deze familiegroep is dat elke soort zijn eigen manier en vaardigheid heeft om insecten te vangen. Tangara's vinden we vaak in de buurt van epifyten. De kleurrijke bloemen van deze planten zoals orchideeën, tillandsia's en bromelia's trekken veel insecten aan en tevens bieden de bladeren en wortels een ideale schuilplaats. Bij de bromelia's is bovendien altijd water te vinden tussen de schutbladeren en ook deze kleine 'zelfstandige' waterbiotoopjes trekken insecten aan,

waarop de vogels weer kunnen jagen.

De mientangara's (*Habia*) hebben de meest bijzondere manier om aan de kost te komen. Deze vogels zoeken meestal in familieverband kolonies legermieren (*Eciton burchelli*) op die in grote colonnes door het bos trekken en alles verzwellen wat hun pad kruist. De uiterst agressieve roofmieren jagen allerlei soorten dieren op en de slimme tangara's vliegen voor de oprukkende mieren uit en pakken zo de vluchtende insecten.

Een andere vreedzamere manier van samenwerking is waargenomen met de azteekmier (*Formicidae*). Deze kleine mierensoort leeft in de holle takken van de cecropiaboom en beschermt de boom tegen overwoekering door andere planten keurig te verwijderen van de stam en takken. Als tegenprestatie vormt deze boom kleine witte capsules die aan het einde van de palmachtige bladeren zitten. Uit deze capsules wordt een substantie afgescheiden en deze wordt door de mieren als voedselbron gebruikt. Wanneer de vetachtige proteïnerijke vloeistof door de mieren niet snel genoeg wordt geogost, pikken de tangara's het graag voor de mieren weg.

Tangara's hebben in de vrije natuur de mogelijkheid om dagelijks een adequate voeding te zoeken en in goede conditie te blijven. De liefhebber die tangara's aanschaft, zal een uitgebreid menu aan zijn vogels moeten voorschotelen om ze in goede conditie te houden.

Gelukkig zijn er een aantal leveranciers die supplementen op de markt hebben gebracht

om een compleet voer voor deze vogels samen te kunnen stellen.

Ik verstrek mijn vogels dagelijks een nectarvoeding van het merk Avesnectar en deze voeding wordt aangeboden in een zogenaamde bananenfontein. Verder worden diverse soorten fruit, zoals appel, banaan, mango, peer en ander zacht zoet fruit in een blender vermalen tot een vruchtenpapje. Dit papje wordt dagelijks verrijkt met Spirulina en enkele schepjes nectar-poeder. Om vitaminedekortingen te voorkomen wordt hier regelmatig een vitaminesupplement van Orlux aan toegevoegd. Helaas proeven de vogels dit meteen en eten het bakje niet geheel leeg. Om de vruchtenpap zoveel mogelijk compleet te maken wordt de nectar van Aves afgewisseld met de nectar van Nekton-S. Het voordeel van het blenderen van fruit ten opzichte van in kleine blokjes gesneden fruit is dat de vogels niet met het fruit gaan spelen en de sprongen en andere plaatsen vervuilen. Een goede hygiëne is beslist een eerste vereiste bij de verzorging van tangara's, vooral omdat de geknoeide fruitresten een dodelijke schimmel- of salmonella-infectie kunnen veroorzaken.

Afhankelijk van hetgeen het seizoen biedt snij ik papaja, cactusvruchten, kaki's, banaan, granaatappelen, kiwi en andere zoete vruchten wel in grote stukken. Deze worden in een grote schaal gelegd, waarna de vogels het fruit vaak geheel tot aan de schil leegpikken. Avocado werd alleen door mijn zwaluwtangara's (*Tersina viridis*) gegeten.

Vruchtenpaté van de firma Orlux wordt ook graag gegeten en is een makkelijk kant-en-klaarproduct, waardoorheen men ook universeelvoer en insectenpaté kan mengen. Eivoer bereid ik zelf met beschuitmeel, een hardgekookt ei en Aves-opfok A-supplement. Dit wordt graag gegeten, mits het niet te fijn is gemalen, want tangara's moeten kleine stukjes ei zien. Om de vogels aan eivoer te wennen kan men hier mieren eitjes of witte meelwormen doorheen mengen.

Levend voer wordt door alle soorten graag gegeten; meelwormen en bij voorkeur de pas vervelde zijn favoriet. Buffalwormen worden niet door alle soorten even graag opgenomen en het is een kwestie van volhouden om ze deze te leren eten. Om de voedingswaarde te verhogen is het belangrijk de aangekochte meelwormen en buffalwormen van goed voer en voldoende vocht te voorzien. In de handel is daarvoor een prima compleet voer verkrijgbaar, bijvoorbeeld meelwormenvoer van de firma Avian en de firma Aves.

De rupsen van de wasmotvlinder en de vinders worden graag gegeten door bijna elke insectenetende vogel. Deze rupsen hebben een hoog gehalte aan proteïne en onverzadigde vetzuren en zijn door deze hoge voedingswaarde eigenlijk onmisbaar bij de kweek van tangara's en bovendien zeer waardevol voor de conditie van de vogels! Fruitvliegen worden met name door de kleinere soorten gegeten en krekels voornamelijk door de grotere.

Diepvriespinkies is een ideaal voer en bovendien gemakkelijk te bewaren. Zeker wanneer er jongen zijn, hebben de meeste tangara's een opvallende voorkeur voor wit voer.

Men kan daartoe de pinkies uit de diepvries halen, onder de kraan even afspoelen en het vervolgens zo aan de vogels geven. Overigens zijn er nu ook diepvrieswasmotten te koop. Deze rupsen van de wasmotvlinder zijn redelijk groot en kunnen, omdat ze geblancheerd zijn, in kleine stukjes worden gesneden zonder dat ze leeg lopen.

Weideplankton is zeer waardevol, maar helaas niet zo makkelijk te verkrijgen. Het verzamelen van kleine insecten is een tijdrovende bezigheid en niet altijd even succesvol. De kunst is een plaats te vinden waar veel insecten aanwezig zijn. Persoonlijk zoek ik planten zoals de dovenetel waarop groene bladluizen zitten. Men kan de planten goed uitschudden in/boven een emmer. De vangst bestaat behalve uit groene bladluizen vaak ook uit groene wantsen en groene spinnen. Spinnen genieten een grote voorkeur van tangara's en worden vaak als eerste gegeten. Ze vormen dan ook een waardevolle aanvulling op het menu. Helaas zijn ze ook zeer snel, zodat ze bij het openen van de emmer om opnieuw planten uit te kloppen vaak weer zijn verdwenen.

Ook deze voedseldieren kan men extra voedingswaarde geven door de insecten te

bepoederen met Aves' insectenstrooipoeder, waaraan kalk en vitamines toegevoegd zijn.

De kweek

Wanneer de vogels op de juiste manier worden verzorgd, zijn tangara's redelijk goed te kweken. Ik ben lid van de speciaalclub van insecten- en vruchtenetende vogels en heb van de secretaris onderstaande lijst gekregen van aangemelde kweekresultaten over de periode 1971 tot en met 2005.

Thraupinae - Tanagers

weduwetangara
zilversnaveltangara
braziliaanse tangara
palmtangara
blauwgrijze tangara
blauwgrijze witschoudertangara
purperblauwe tangara

violetblauwe organist
goudschouderorganist
blauwrug groene organist

turquoise tangara (witbuik)
turquoise tangara (geelbuik)
paradijstangara
driekleurtangara
veelkleurentangara
isabel - of cayennetangara
goudtangara
zilverkeeltangara
blauwkopgoudschoudertangara
blauwkoptangara
goudmaskertangara
opaalrugtangara
okerkaptangara
goudnektangara
zwaluwtangara

Dacnidi (pitpits).
zwartkopsuikervogel of pitpit
blauwe pitpit

purpergeelpootsuikervogel
blauwe roodpootsuikervogel

Tachyphonus rufus
Ramphocelus carbo
Ramphocelus bresilius bresilius
Thraupis palmarum
Thraupis episcopus
Thraupis episcopus caerulea
Thraupis ornata

Euphonia violacea
Euphonia cayennensis
Clorophonia cyanea longipennis

Tangara mexicana
Tangara mexicana brasiliensis
Tangara chilensis
Tangara seledon
Tangara fastuosa
Tangara cayana
Tangara arthus
Tangara icteropcephala
Tangara cyanicollis caeruleocephala
Tangara cyanicollis cyanopygia
Tangara larvata
Tangara velia
Tangara gyrola
Tangara ruficervix ruficervix
Tersina viridis

Chlorophanes spiza
Dacnis cayana

Cyanerpes caeruleus
Cyanerpes cyaneus

Zelf heb ik enkele jaren geleden gekweekt met drie soorten, nl. de purpergeelpootsuikervogel (*Cyanerpes cyaneus*), blauwe pitpit, (*Dacnis cayana*) en de zwaluwtangara (*Tersina viridis*). Omdat de kweek per soort verschillend is verlopen, wil ik met onder-

staande kweekverslagen de ervaringen van mijn goede vriend Jo Penders en die van mijzelf beschrijven. Jo Penders is een ervaren tangaraliefhebber die al vele jaren deze vogels houdt en in het verleden kweekresultaten heeft geboekt met de goudschouderorganist (*Euphonia cayennensis*), de veelkleurentangara (*Tangara fastuosa*) en de blauwe pitpit (*Dacnis cayana*). Vorig jaar is bij hem ook de kweek met de goudnektangara (*Tangara ruficervix ruficervix*) en de goud-

tangara (*Tangara arthus*) gelukt. Van deze soorten zijn met succes een paar prachtige jongen op stok gekomen. De jonge goudnek is ingestuurd in Apeldoorn 2006 en behalve de oorkonde van de eerste kweek behaalde de vogel ook nog eens goud met een score van 93 punten.

De Purpergeelpootsuikervogel

De purpergeelpootsuikervogel (*Cyanerpes caeruleus*) is een van de vier soorten suikervogels, waarvan er twee met gele en twee met rode pootjes worden beschreven. De mannetjes van deze soorten zijn prachtig blauw met zwart in de vleugels. De popjes zijn mooi groen met streepjes voornamelijk op de borst en de flanken. Deze soort is een van de kleinere tangara-soorten en is met een lange

slanke snavel gespecialiseerd op nectar. Destijds heb ik de geelpootjes aangeschaft bij vogelhandel Borgstein in Wamel en had ik de keus uit een groot aantal vogels zowel geel- als roodpootsuikervogels. De geelpootsuikervogels zijn iets kleiner (10cm) dan de roodpootsuikervogels (*Cyanerpes cyaneus*) (12cm). In tegenstelling tot de roodpootsuikervogels blijven de geelpootjes echter het hele jaar hun prachtige verenkleed houden en derhalve koos ik voor deze juweeltjes.

Thuisgekomen werden ze in een verwarmde ruimte (20 graden) geplaatst. De vogels aten meteen van het aangeboden voer dat dagelijks bestond uit Aves' nectar, vruchtenpaté, vruchtenpap, Tovo universeelvoer, eivoer met Aves' opfok-A, witte meelwormen en wasmotten. Regelmatig werd een stukje zoet fruit in een bakje verstrekt. In mei kregen de vogels de kans om de buitenvolière te betreden. Eenmaal in een beplante volièrte vormt het gedrag van deze vogels een waar spektakel. De balts is prachtig om te zien en het mannetje zingt een mooi zacht liedje. Half juni was ik op eens het popje kwijt en ik vreesde het ergste. Gelukkig vond ik haar in het nachthok waar ze in een van een touwnestje voorzien rieten mandje op twee eitjes aan het broeden was! De eitjes waren wit crèmekleurig met bruine stipjes. Het nest was niet meer dan een slordig kommetje van sisal. Na 12 dagen was het eerste jong uitgekomen, een dag later het tweede. In het jaar dat er jongen waren, had ik het geluk dat het een droge en zeer warme zomer was. Mijn vader ging twee keer per dag naar de polder om dovenetels uit te slaan. Dat leverde een flinke hoeveelheid groene bladluizen, wantsen en spinnen op. Het krioelde van het leven in de emmer en de deur van de kooi was nog niet gesloten of beide ouders pikten meteen de spinnen eruit om die vervolgens meteen aan de jongen te voeren. De andere insecten werden even later ook graag gevoerd.

Bij zulke kleine vogels zijn de eerste dagen het moeilijkst. De jonge vogels groeiden goed en namen na 5 dagen ook miereneitjes, kleine witte wasmotten en meelwormen op. Ook werden stukjes eivoer door de ouders in de snavel genomen en aan de jongen gevoerd. De nectar werd natuurlijk vanzelfsprekend vanaf de eerste dag gevoerd. Na 12 dagen vloog het eerste jong uit en, hoewel hij iets kleiner was, enkele uren later het tweede. Het popje lokte de vogel met een

wasmot uit het nest en dook daarna meteen de dicht begroeide buitenvolière in, een prachtig gezicht! Vervolgens heb ik de vogels een dag lang niet meer kunnen vinden. Tegen de schemering vloog het oudste jong wat onzeker in het rond, om vlak voordat het donker werd bedelend achter zijn ouders aan te vliegen. Op dat moment was van het tweede jong echter geen spoor te bekennen. Deze kwam een dag later op dezelfde tijd weer te voorschijn en was toen ook goed snel op de wieden. Het mannetje had nu echter geen enkele interesse meer in zijn jongen en liet alles aan zijn vrouwtje over. Na 10 dagen moest ik het mannetje zelfs apart zetten, omdat hij het vrouwtje niet met rust liet, waardoor zij geen kans kreeg haar jongen te voeren. Gelukkig zijn beide vogels uiteindelijk op stok gekomen en ik ben best trots op dit mooie kweekresultaat.

De Blauwe Pitpit

De blauwe pitpit (*Dacnis cayana*) is een van de negen soorten uit het geslacht *Dacnis*. De mannetjes zijn prachtig indigoblauw met zwarte tekening op de vleugels en voorzien van een mooi zwart sikje. De popjes zijn mosgroen en hebben een vaalblauw kopje. Deze prachtige vogeltjes van circa 12cm lengte zijn de enige soort binnen het geslacht *Dacnis* uitgerust met roze/rode pootjes. De vogels zijn aangeschaft bij de firma Borgstein en waren gezamenlijk geïmporteerd met de kraalooipitpit (*Dacnis lineata*). Na lang wikken en wegen werd gekozen voor de blauwe pitpit (*Dacnis cayana*). De vogels werden geplaatst in een verwarmde binnenruimte. De voeding is gelijk aan hetgeen ik de geelpootjes voerde. De vogels zijn

niet zo moeilijk en snel geacclimatiseerd. In mei kregen de vogels de gelegenheid de beplante volièrte te betreden en hier komen de vogels pas goed tot hun recht. De vogels hadden al snel een plek gevonden waar ze hun nest wilden gaan bouwen en begonnen met nestmateriaal te slepen. Ze kozen als nestplaats het centrum van een op stam geënte bolvormige heester. De blaadjes die in de weg zaten, werden door het vrouwtje verwijderd, waarna met witte watten en sisal een komvormig nest werd gebouwd. Het mannetje leverde het materiaal aan, dat ver-

der door het popje werd verwerkt tot een behoorlijk dik nest. Het popje legde hier drie eitjes in, die vanaf het tweede ei werden bebroed. De eitjes zijn wit crèmekleurig met bruine stipjes. Deze stipjes vormen een cirkel aan de stompe kant van het ei. Na 14 dagen kwamen de eieren uit, maar helaas werden twee jongen door de ouders uit het nest verwijderd. Gelukkig kon ik diepvriesmiereneit-

jes kopen en die werden de eerste dagen veelvuldig aan het overgebleven jong gevoerd. De oudervogels voerden ook kleine witte meelwormen, kleine wasmotten, eivoer en nectar. Het was zeer opmerkelijk dat kreuels en fruitvliegen niet werden aangeraakt. Zodra het jong in de veren kwam, werden ook grotere wasmotten en zachte nimfen van de meelworm gevoerd. De nimfen werden door het vrouwtje uit mijn hand genomen en wanneer ze iets te hard waren, liet ze die nimfen meteen vallen en begon ze klagerig te piepen, alsof ik beter moest opletten met wat ik haar aanreikte. Op een leeftijd van 14 dagen vloog het jong uit. Het was een stuk kleiner dan zijn ouders. Hoewel gehuld in een vaal blauwgroen verenpakje met een heel kort staartje was het al een schitterend vogeltje om te zien. De jonge vogel verstopte zich in de beplanting, maar een dag later vloog hij vrolijk rond luid bedelend om voer bij zijn ouders. De tweede ronde leverde weer een jong op, dat helaas vlak voor het uitvliegen dood in het nest lag. De derde ronde leverde twee jongen op, waarvan er ook een vlak voor het uitvliegen dood ging. Half september vloog het overgebleven jong uit, waarna het zich ondanks de lagere temperatuur prima kon redden. Helaas werd het eerste jong door zijn vader dusdanig vervolgd, dat het zich doodvloog tegen het gaas. De overgebleven jonge vogel is een prachtig mannetje geworden.

Opmerking: De eerder genoemde kraalooipitpit (*Dacnis lineata*) is een mooie tangarasoort, waarmee in Nederland nog niet is gekweekt. Een goede kennis van mij heeft reeds wel het eerste nestje eitjes gehad, dus is er van deze pitpit binnenkort wellicht een geslaagd kweekresultaat te melden.

Tekst en foto's:
Ruud van der Donk

Valkparkieten liefhebbers opgelet!

Op zondag 2 juli 2006 wordt er in Café Huis ten Halve, Kruisstraat 60 in Roosendaal een informatieve bijeenkomst over valkparkieten gehouden. Aanvang: 10.30 uur

Agenda:

1. Opening
2. Bespreken van nieuwe standaard valkparkieten
3. Forum, hierin kunt U vragen stellen over valkparkieten, zowel over de kweek, tentoonstellen als vererving
4. Oprichting van valkparkieten studiegroep, indien hier voldoende belangstelling voor is
5. Verkoop/ruilbeurs, hier kunt U uw overtoelinge valkparkieten te koop of te ruil aanbieden. Tevens is er een aparte hoek, voor de valkparkiet als huiskamervogel. Hier kunnen de eigenaren ervaringen met elkaar uitwisselen.
6. Sluiting ± 15.00 uur

Deze bijeenkomst wordt georganiseerd door de werkgroep die zich bezig heeft gehouden met het opstellen van de nieuwe standaardeisen Valkparkieten. Deze werkgroep bestaat uit leden van de technische commissie van de Parkieten Speciaal club van de NBvV, leden van het bestuur van de keurmeestersvereniging van de NBvV en een afgevaardigde van Euro -Parrot. Tijdens deze bijeenkomst zal het nieuwe concept aan u worden gepresenteerd. Het is de laatste gelegenheid om nog op- en aanmerkingen daarover te maken. Indien nodig zul-

len deze opmerkingen nog worden verwerkt in het concept dat daarna zal worden voorgelegd aan het bestuur van de keurmeestersvereniging ter vaststelling en publicatie. De nieuwe standaard zal worden gepubliceerd op de website van de NBvV, www.nbv.nl. Wij hopen dat dit concept ook zal worden geaccepteerd door de andere organisaties die voor deze dag zijn uitgenodigd en waarmee wij al op een eerdere valkparkieten dag hebben gesproken. Uitgenodigd zijn: De keurmeesters organisatie van de ANBvV, Parkieten Sociëteit, Parkietenfederatie, KBOF, AOB, West -Vlaamse Parkieten Club, B.V.P, Euro -Parrot, NBvV, etc. en alle valkparkieten liefhebbers. In het concept zijn ook de nieuwste mutaties, zoals geelwang, bleekwang, dominant pastel etc. beschreven. De

naamgeving is gebaseerd op de internationale normen.

Aan de hand van dia's zullen wij een en ander toelichten indien mogelijk ook met levende vogels. Wilt u levende vogels meebrengen, graag! Wel in tentoonstellingskooien aub.

Ook bestaat de mogelijkheid om vogels te ruilen of te koop aan te bieden

Wij stellen het op prijs als u vooraf uw komst wilt melden op één van de onderstaande emailadressen, waar u ook het concept van de standaardeisen kunt aanvragen.

Namens de werkgroep:

Jan de Nijs, jandenijsbirds@home.nl en Piet Onderdelinden, p.onderdelinden@chello.nl

VogelCafe.nl

De ontmoetings plek voor vogelliefhebbers

De start van www.vogelcafe.nl

De website www.vogelmarktplaats.nl, een initiatief van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en gemaakt door aWebsheep, internet en design te Utrecht, is opmerkelijk succesvol. De website met niet-commerciële advertenties, die betrekking hebben op de vogelliefhebberij, krijgt steeds meer belangstelling. De website is bijna een jaar in de lucht en er werden al bijna 13 miljoen pagina's bekeken. Omdat daarvoor veel verzoeken binnenkamen kent de website sinds kort ook de rubriek "Wie kan mij helpen" bedoeld voor mensen die met vragen zitten en graag geholpen willen worden door anderen. Er worden in deze rubriek zaken aangekaart en antwoorden gegeven, die ook voor anderen interessant zijn om te lezen. Maar door de opzet van de site zult u het antwoord nooit kunnen lezen. aWebsheep heeft daarom de een forumpagina gemaakt, waarop niet alleen vragen kunnen worden gesteld, maar ook de antwoorden kunnen worden gegeven en die dan bovendien voor iedereen leesbaar zijn. De website leent zich ook voor een discussie over zaken, die op de vogelliefhebberij betrekking hebben.

De webmaster zegt zelf van het vogelcafé:

"Er zijn in ons land duizenden vogelliefhebbers, georganiseerd of ongeorganiseerd, beginner of ervaren, maar allemaal zitten ze wel eens met een probleempje of een vraag. Het is de bedoeling van ons vogelcafé dat wij in een gezellige sfeer elkaar helpen bij onze hobby en gedachten en ideeën uitwisselen. Je begrijpt dan ook meteen dat dit forum vooral niet bedoeld is om elkaar de les te lezen of deze of gene eens flink onderuit te halen. Als je op tentoonstellingen en beurzen komt is de sfeer altijd gemoeidelijk en heeft iets van "jongens onder elkaar". Zo'n sfeertje willen wij ook graag in ons vogelcafé. Graag zouden we je ook wat te drinken aanbieden, maar dat gaat nog niet via internet."

Het niveau van discussie op de site wordt bewaakt door een aantal moderators, die kennis van zaken hebben. aWebsheep hecht aan een site met een verantwoord niveau.

De NBvV ondersteunt dit initiatief van harte en spreekt, net als aWebsheep, de wens uit dat u veel plezier aan de site zult beleven.

De gepareelde merel, een nieuwe mutatie?

Inleiding

Bij onze Europese cultuurvogels zijn nogal wat mutaties bekend. Interessant is dat een bepaalde mutatie bij verschillende soorten vogels (en ook andere diersoorten en zelfs de mens) kan voorkomen.

Een goed voorbeeld van een mutatie die zowel bij mensen als dieren voorkomt, is natuurlijk albinisme.

Het blijft toch altijd weer een wonderlijk gezicht, die spierwitte, roodogige mensen en dieren. Als je het leuk vindt wat afbeeldingen van albino's te bekijken, ga dan naar het zoekprogramma "Google" van je computer. Als je daar bijv. albino en dan afbeeldingen intikt, kun je je vergapen aan de talloze bizarre plaatjes van witte zoogdieren, reptielen, vogels, vissen etc.

Maar ik wilde het ditmaal hebben over de mutatie gepareeld, althans over een mutatiemerel die ik en enkele anderen op dit moment fokken in de volières. Over de naamgeving gepareeld is het laatste woord trouwens nog niet gesproken, want het zou ook heel goed kunnen zijn dat het hier gaat om een mutatie waaraan een heel ander naamkaartje hoort te hangen. De verschijningsvorm van een mutatie correspondeert immers niet altijd met de naam die erbij hoort en vice versa. Denk maar eens aan de albinovorm van de meeste parkietensoorten: dat is een lutino, een gele vogel. Dit komt omdat albinisme slechts de melaninen in huid en haar doet verdwijnen, maar niet het carotenoïde (dat verantwoordelijk is voor de rode of gele kleur). De witte parkieten, die ook bestaan en albino worden genoemd, zijn feitelijk combinatiemutaties van lutino en blauw.

Maar goed, daar begin ik weer over de albino's en we zouden het over gepareelden gaan hebben.

Bij enkele van onze cultuurvogels is een mutatie opgedoken die we gepareeld noemen. Denk aan de gepareelde goudvink en de gepareelde barmstij. En ook bij de al wat langer gedomesticeerde vogels zoals valkparkieten, Japanse meeuwtjes en bij pluimvee etc. zijn gepareelde mutanten bekend. In dit artikel wilde ik het eens over de gepareelde merel hebben, een mutatie die nu vaste voet lijkt te hebben gekregen bij enkele merelkwekers in Nederland.

Hoe het begon

Eind jaren '90 kwam ik in contact met enkele Engelse vogelkwekers. Deze mensen waren min of meer gespecialiseerd in het fokken

gepareelde man: vaak wat donkerder dan de pop en getooid met een feloranje snavel

van kleine en grote insecteneters en mutaties van merels en zanglijsters. Het waren ook echte tentoonstellingskwekers, die mij inzicht gaven in de Engelse eisen en tradities binnen de vogelhouderij en de bijbehorende vogelshows. Over dit laatste onderwerp is nog wel het een en ander te melden. Interessant is bijv. dat ze in Engeland de vorm, houding en postuur van een vogel veel belangrijker vinden dan de kleur. Als het over een "overall champion," gaat, winnen bij hen ook meestal de wildkleuren het van de mutaties op de shows. Zelden wordt een mutant "best bird in show" ofwel de generaal kampioen. Een merel of lijster moet volgens hen zo groot en fors mogelijk zijn en daarbij een mooie ronde peervorm bezitten. Ook het kopje mooi vol rond, "no flat heads", geen 'platte koppen'. De kleur is van minder belang. Beter een perfect gebouwde wildkleur dan een minder gebouwde superzeldzame mutant, vinden zij. Tot op de dag van vandaag blijven ze dit er bij mij inhameren. Lachen natuurlijk, want ik hecht juist veel belang aan de kleur van de vogel. Of hij wat groter of kleiner is, maakt mij eigenlijk weinig uit. Maar ja, ik ben dan ook geen echte tentoonstellingskweker. U snapt dat ik heel wat discussies heb moeten voeren over dit onderwerp. Het leuke van de contacten was o.a. dat ik en enkele anderen ze konden helpen aan mutaties die in Engeland verloren waren gegaan en dat ze ons Nederlanders op hun beurt weer konden helpen aan mutanten die wij hier waren

kwijtgeraakt. Vogelsport in optima forma dus.

Enfin, de meeste van de hier in Nederland bekende merelmutaties zagen we terug in Engeland, maar er was ook een mutatie bij die mannen in de kooien die we niet zo één, twee, drie konden thuisbrengen. Het waren lichtgrijze, soms bruinachtige vogels die een fijne streeptekening in de veren vertoonden, vooral in de staart en vleugels. Opvallend was ook de kleurvariatie. Tussen de verschillende individuen die ik onder ogen kreeg, zaten bijna wildkleurige mannen met prachtige zilverachtige veertjes op de rug en vleugels, maar er waren ook heel lichtgrijze of grijsbruine exemplaren bij. De Engelsen noemden het 'opals', letterlijk dus opaal, maar ik en enkele andere kwekers waren niet direct ervan overtuigd dat het hier om opaal ging. Wij vonden 'gepareeld' eigenlijk een betere benaming. Een beetje zwak punt van deze Engelsen is hun kennis van de erfelijkheid bij hun vogels. Ze konden met geen mogelijkheid zeggen hoe deze kleur vererfde en verder hadden ze de kleur bruin te pas en te onpas ingekruist in de opaal merels, zodat er in eerste instantie met geen mogelijkheid achter te komen was hoe nou een zuivere 'opa' of gepareelde eruit zag. Die combinatiemutaties van bruin en opaal noemden ze trouwens 'cinnamon-opal'. Verder was het ook nog zo dat de 2 stammen opalen waarover ze de beschikking hadden, niet de meest vitale vogels waren.

Althans niet degene die ik onder ogen kreeg. De meeste vogels waren nogal tenger van postuur en hadden een vrij dunne, kwetsbare veerstructuur. De Engelse liefhebbers hadden er maar weinig gefokt in de loop der jaren en het enige wat ik destijds van ze los kon krijgen, was een nogal kleine cinnamopal pop, dus eigenlijk een combinatiemutatie, waaruit ik uiteindelijk verscheidene jongen kweekte. Maar ik slaagde er niet in uit deze vogels een echte opaal terug te fokken.

De Nederlandse gepareelde merels

Ergens in 2003 viel mijn oog op een advertentie op internet waarin ene Van Wijk 'split voor pastel' merels aanbood. Zo heel veel wordt er niet geadverteerd met merelmutaties en als iemand in dit soort gevallen een pastel of isabel om nog maar eens een kleur te noemen aanbiedt, is het altijd maar weer de vraag over welke mutatie het nu precies gaat.

Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en ik belde op om eens te vragen om wat voor kleur het hier precies ging. Bert van Wijk, een merelliefhebber uit Assen die al jaren merels fokt en ook tentoonstelt, wist ook niet goed wat het precies voor kleur was. Hij beschreef het als iets grijzigs, met fijne streepjes en stipjes, vooral in de staart en de vleugels. Dat kwam mij bekend voor. Dat leek wel die mutatie van die Engelsen...

Maar deze vogels kwamen uit Nederland. Snel een afspraak gemaakt en op naar Assen, wat voor mij gelukkig niet al te ver rijden is. Bij aankomst liet Bert mij de oorspronkelijke mutant, in dit geval een mooie forse pop, zien. Het betrof een puur Nederlandse vogel, die in geen geval afstamde van Engelse vogels. Hij was er bij toeval aangekomen en de vogel was voortgekomen uit 2 normaal gekleurde ouders. De getoonde vogel deed sterk aan de al langer bekende blauwgrijze of zilvermutatie denken, maar verschilde toch ook weer heel duidelijk daarvan door de opvallende streepjes op vleugels en staart. Verder zag je met name in de grote slagpennen lichte vlekjes (pareltjes). Ook in de kleinere veren op de rest van het lichaam waren streepjes waar te nemen die de vogel een wat gemarmerd uiterlijk gaven. Gemarmerd zou dus ook nog een optie voor de naam kunnen zijn, maar dat was van later zorg.

Bert had de vogel dat jaar gekoppeld aan een wildkleurige merelman en daaruit een flink aantal (wildkleurige) jongen gekweekt. Hij wist natuurlijk nog niet hoe de vererving in elkaar stak, maar samen met mij vermoedde hij een geslachtsgebonden vererving, omdat de eerste vogel een pop was en de vader dus hoogstwaarschijnlijk de drager. Ik kocht onmiddellijk een koppel splitvogels van Bert, dus broer en zus, waarbij het natuurlijk maar de vraag was of de pop ook split was

gepareelde pop: veelal lichter van kleur dan de man en een donkere snavel

en zette die thuis in een ruime vlucht om in 2004 te proberen ermee te fokken en zodoende eindelijk ook eens in het bezit van een onvervalste gepareelde merel te komen.

Het kweekresultaat

Het voorjaar brak aan en de 'splitgepareelde' pop was de eerste van mijn 10 merelpoppen die een nest ging bouwen. Het bleek een heel actieve vogel, die wel 4 rondes met eieren produceerde. Jammer genoeg klikte het niet zo goed met haar broer, zodat veel eieren onbevruucht waren en ook enkele jongen verloren gingen.

Uiteindelijk slaagde ik erin 4 jongen van dit koppel op stok te krijgen. Drie wildkleuren en 1 gepareelde.

Erg opvallend bij zo'n jonge gepareelde is het jeugdkleed, dat behoorlijk afwijkt van dat van de volwassen vogel. Lijkt de volwassen vogel nog het meest op de al eerder genoemde blauwe of zilveren merel, de vogels zijn overwegend zilvergrijs, de jonge gepareelde vogels daarentegen hebben een soort beige/zandkleurig jeugdkleed. Een heel fraaie kleur vind ik zelf. Alleen de vleugels en staart hebben (natuurlijk) de grijze kleur met streepjes en vlekjes die de volwassen vogels ook hebben, omdat die niet geruid worden in de jeugdruï. Eigenlijk moet ik zeggen dat ik de jonge vogels iets spectaculairder eruit vind zien dan de volwassen vogels.

Dat grote verschil in jeugd- en volwassenkleed zie je trouwens ook terug bij de zo even gememoreerde zilver of blauwe merel.

Bij deze mutatie hebben de jonge vogels zilveren vleugels en staart in combinatie met een wildkleurige, dus bruine kop en lichaam. Pas na de jeugdruï zijn ze over hun hele lichaam zilverkleurig. Ergens is die ingrijpende kleurverandering bij dit soort mutaties ook wel logisch, omdat een jonge wilde merel ook radicaal van uiterlijk verandert, als hij door de jeugdruï is gekomen.

Enfin, die ene gepareelde vogel die ik in 2004 kweekte, bleek een man te zijn, waardoor het direct duidelijk was dat deze mutatie autosomaal recessief vererft. Immers, bij een geslachtsgebonden vererving had er uit een splitkoppel nooit een mutantman kunnen komen.

Ook Bert, die de moedermerel op zoon teruggekruist had, bleek er dat seizoen nog 3 gepareelden bijgefokt te hebben, zodat het totaal aantal gepareelden nu 5 bedroeg. Bert fokte daarbij ook nog eens enkele splitten die iets afweken van de normale wildkleur: de mannen hadden iets grijzigs in de borstveren en de poppen misten het warm bruine en waren extreem donker van kleur. In 2005 kwamen er uiteindelijk nog eens 4 gepareelden in onze volières bij, zodat we er nu 9 bezitten en de 'nieuwe kleur' redelijkerwijze uit de gevarezone is.

Gepareeld of opaal

Nog altijd was niet duidelijk of deze Nederlandse mutatie nu dezelfde was als die in Engeland. Omdat ik zelf geen goede 'opals' bezat, kon ik ook niet goed vergelijken.

een vrij donkergekleurde pop met erg fraaie streepstekening in de veren

ken. Het bleef een beetje bij speculeren, door de telefoon van gedachten wisselen en naar wazige foto's kijken. Het leek er toch op dat er in Engeland echt sprake was van opaal, omdat zij beweerden dat de onderkant van de veren van de vogels donkerder was dan de bovenkant, een duidelijk kenmerk van de opaalfactor. Ook vertelden ze mij dat, als men in de veren blies, het donker was tussen de veren in tegenstelling tot de geparelden hier die juist lichte plekken vertonen. Toch bleef de absolute zekerheid uit en wisten we nog steeds niet of er hier al dan niet sprake was van verschillende mutaties.

De oplossing van het raadsel kwam onlangs, toen enkele Engelsen mij met een bezoek vereerden en de kans kregen zowel bij mij als bij Bert van Wijk op hun gemak de vogels te

bestuderen. Na zowel goed naar de ouderdieren als naar foto's van jongen in jeugdkleed te hebben gekeken kwam men al gauw tot de eensluidende conclusie: de Nederlandse gepareelde merels waren NIET dezelfde als de Engelse opalen. Vooral dat aparte jeugdkleed gaf de doorslag en ook waren er in het volwassen kleed enkele verschillen te bespeuren. Uiteindelijk zijn de Engelsen met 2 Nederlandse gepareelde en 2 splitvogels naar huis gegaan om te proberen deze mutatie ook in Engeland te vestigen.

Besluit

Al met al heeft er wel een sterke inteelt bij deze nieuwe mutatie plaatsgevonden. Om dit een beetje tegen te gaan en ook om eens

te kijken of het mogelijk is wat combinaties met andere kleuren te krijgen zet ik dit jaar een satinet merelman op een gepareelde pop, een bruine man op een gepareelde pop en een gepareelde man op een combinatiemutatie van zilver en bruin. Vooral met satinet zou er misschien een heel mooie kleur gefokt kunnen worden. Ik denk dan aan een bijna witte vogel met misschien wel een lichte streepstekening of zoiets. Maar dit is natuurlijk allemaal speculatie en ook toekomstmuziek. We moeten maar zien wat eruit gaat rollen. Leuk en spannend is het in ieder geval allemaal wel. De merel blijft ons ondertussen door de jaren heen verbazen door met de regelmaat van de klok steeds weer met nieuwe kleurmutaties voor de dag te komen.

Denkt u ook een nieuwe merel of lijstermutatie te hebben? Laat het mij weten: 0653249551

Op dit artikel wil ik graag nog een aanvulling geven. Allereerst over de gepareelde merel. Het viel mij onlangs bij het uitvangen voor de tentoonstelling op dat de snavel van de man niet meer volledig oranje is. Het heeft er dus alle schijn van dat de snavel van deze mutatie in het broedseizoen anders van kleur is dan in het rustseizoen. Iets wat we ook kennen bij het broertje van de merel, de grijskaplijster (*Turdus hortolorum*)

Tekst en foto's: Bert van Wijk

gepareeld jong met zijn typische jeugdkleed

Nieuwe benaming voor "Gezoomde" Catharina parkiet

Een aantal jaren terug is er een nieuwe mutatie bij de Catharina parkiet ontstaan, welke de naam gezoomd mee heeft gekregen. Vanaf begin af aan, bestonden er twijfels over deze benaming. Volgens sommige kwekers was het een cinnamon mutatie. De Catharinaparkieten Studie Groep (.CSG) van de Parkieten Speciaal Club (PSC) aangesloten bij de NBV, heeft in samenwerking met MUTAVI deze kleur onderzocht.

Opmerkelijk was de wijze van vererving bij deze mutant Dominant geslachtsgebonden (Dom SL) welke tot nu toe nog niet bij geen enkele parkietachtige was ontstaan, alleen bij de Gould amand kennen we een gelijke wijze van vererving, hier vererft de pastel factor zo. Uit onderzoek door MUTAVI is al snel gebleken dat het beslist geen cinnamon was. Uit verder vederonderzoek, proefparingen, kweek verslagen en studie van de vogel zelf is door MUTAVI de naam GRIJSVLEUGEL bepaald, welke wij als CSG uiteraard overnemen.

Om internationaal zo snel mogelijk deze juiste benaming in te voeren, zenden wij onze gegevens naar alle bekende landen/federaties toe, zodat U ook van onze gegevens gebruikt kan gaan maken. Wij als CSG hebben tevens de standardeisen van de Catharina parkieten herzien en aangevuld, deze zullen we ook naar U door mailen, zodat U hier ook gebruik van kan maken en zo een goede stap maken om Internationaal standardeisen uit te brengen welke door zoveel mogelijk federaties aanvaard is. Bij deze grijsvleugel vragen wij zowel EF als D F.

Hieronder ziet U het verslag, welke wij als CSG van MUTAVI hebben ontvangen.

Hopend U hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik met vriendelijke sportgroeten en spreek de hoop uit wanneer er bij Uw federatie iets nieuws is ontstaan bij Catharina parkieten of bij andere kromsnavels U ons hiervan ook bericht, zodat wij op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen. Uiteraard houden wij U ook op de hoogte

Noodzaak voor het gebruik van SL

Volgens internationale afspraken wordt een geslachtsgebonden dominante mutatie aangegeven met SL (sex-linked) en EF en DF (enkelefactorig en dubbelfactorig)

Door het toevoegen van SL weten we dat we hier duidelijk om een mutant op de geslachtschromosomen gaat.

Wanneer we enkel gebruik maken van EF en DF weten we wel dat het een dominante mutant is, maar dan veronderstellen we dat hij gevestigd op de autosome chromosomen (niet geslachtschromosomen), daarom bij geslachtsgebonden mutanten steeds SL toevoegen (gebeurt trouwens ook met ino vormen vb: SL ino en NSL ino (NSL non sex-linked))

Vergelijkend onderzoek binnen MUTAVI van de veren, het geno- en fenotype van de 'Cinnamon of gezoomde' Catharina parkiet deed ons tot de conclusies komen dat de best passende naam voor deze geslachtsgebonden incomplete dominante mutatie GRIJSVLEUGEL is. Zoals reeds vroeger aangegeven heeft deze mutant absoluut niets met cinnamon te maken. Gezien de geslachtsgebonden en incomplete dominante vererving en rekening houdend met de geldende internationale afspraken dienen deze mutanten dus aangegeven te worden als:

SL EF grijsvleugel (SL SF greywing)

SL DF grijsvleugel (SL DF greywing)

Het gebruik van de toevoegingen SL (sex-linked) en EF of DF (enkel- of dubbelfactorig) is absoluut noodzakelijk. Het niet gebruiken van SL zou immers indiceren dat het om een mutatie op de autosomaal chromosomen gaat wat hier niet het geval is.

De MUTAVI publicatie hieromtrent zal later volgen

Tekst: CSG in samenwerking met MUTAVI
Foto's: Bovenste 2 foto's zijn van Piet Onderdelinden en de onderste 2 zijn van Piet Ooijen

Een jaar rond vogels houden

Een artikelenreeks die een jaar lang de maandelijkse gang van zaken volgt rond een heel gewone maar toch uitgebreide vogelliefhebberij.

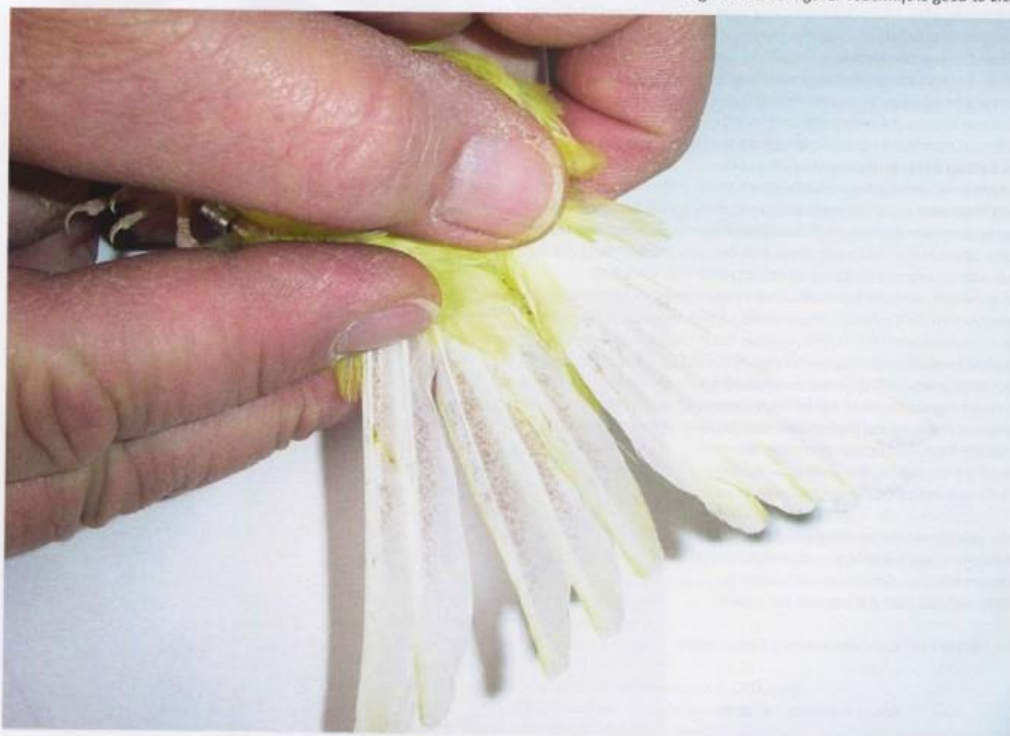
Wilt u reageren, heeft u op of aanmerkingen, ideeën of suggesties, mail gerust naar het emailadres onder dit artikel.

Over luizen en muizen heb ik u beloofd een afzonderlijk artikel te schrijven welnu hier ligt het voor u. Luizen en muizen letterlijk en figuurlijk een plaag voor elke vogelliefhebber en als je er twee binnen je hok hebt hoeft er bij de muizen niet veel te gebeuren of je hebt er 200 en bij de luizen zijn dat er binnen de kortste keren 2 miljoen. Ik kan u vertellen en ik spreek uit vroegere ervaring dat je er vele malen minder van nodig hebt om een heel kweekseizoen op niets te laten uitlopen. Wie van de twee nou de grootste boosdoeners zijn kan ik u niet zeggen maar het is in elk geval zaak alles in het werk te stellen beide uit uw vogelverblijf te weren. Aangaande de luizen heb ik vorig jaar nog een aardig lesje gehad zo tegen het eind van mijn kweekseizoen en dan praat ik over half juni 2005. Vele jaren daarvoor heb ik in mijn kanariekekerij als

ongediertebestrijdingsmiddel altijd het oude vertrouwde U3 gebruikt, en vlak voordat dat spul om milieu-redenen uit de handel werd genomen heb ik nog een paar flesjes op de kop getikt. Echter ook een vogelliefhebber wordt (is) milieubewust immers onze hobby heeft zeer hoge verwantschap met het milieu. Op een grote vogelshow ergens in Apeldoorn werden nestkruiden verkocht, heilzaam voor uw vogels, rustgevend, welriekend, en fantastische werking tegen luizen en ander ongedierte! Als voor een mooie vrouw ging ik door de knieën en kocht dus gelijk vijf zakken elk bestaande uit gedroogde lavendel, tijm, kamille en andere heerlijk ruikende gedroogde en vermalen bloemen. Apentrots kwam ik er mee thuis, maar mijn trots werd door vrouw en dochters al snel getemperd toen ik zei kijk eens en ruik eens wat ik meegebracht heb. Nou da's echt niets bijzonders was hun reactie, gewone potpourri! Die tijd is voorbij jongen, dat we dat goedje in de woonkamer plaatste voor een lekkere geur. Enigszins, nee

behoorlijk teleurgesteld over mijn nieuwe ontdekking legde ik uit dat het tegen de luizen was en drie paar vragende ogen keken mij aan met een blik van... "geloof je dat zelf?" Als vogelliefhebber moet je het dan niet tegen drie vrouwen op gaan nemen dus ik sjokte mooi met m'n nestkruiden naar de vogelkooi en dacht wacht maar, je zult het wel zien. 2005 dit jaar geen U3 want dat gebruik ik al jaren! Nestkruiden "that's" it en het ruikt nog lekker ook! En het ging ook goed want ik begon in Maart 2005 te kweken, April en Mei geen problemen. Maar toen; eind Mei enkele mooie en knap aardige warme zomerse dagen en in paar broedkooien trof ik achter het nestbakje en onder in het stenen nestje enkele bloedluisjes aan. H'm zei bij mezelf, zullen vrouw en dochters toch gelijk krijgen? Kan haast niet, en die paar luizen zal ik even krachtig om zeep helpen met een lekker spuitje U3. 's-Zaterdag een week later begin Juni, dik 25 graden buiten en het aantal luizen ging in een honderdvoud van de temperatuur

ongedierte in dit geval vedermijt is goed te zien.

de kweek 2006 in volle gang

mee omhoog. De kweek 2005 liep ten einde nog wat jongen op de rand van het nest, en een aantal die nog net niet op de rand zaten. Dit gaat niet goed flitste het door mijn hoofd, die vrouwen krijgen gelijk en dat doet ook nog zeer! Nog een dikke twee weken dan is het afgelopen met de kweek, en kan alles in hete chloorwater.

Maar ik had me vergist want toen ik 's-zondags voor mijn vogels aan het zorgen was dacht ik "nou zal ik toch eens goed kijken hoe het met die luizen zit want ik moet er niet te veel van hebben". En daar werd mijn aflatende belangstelling zo tegen het einde van de kweek gelijk stevig afgestraft. Het waren er geen duizenden, ook geen tienduizenden, ze waren met honderdduizenden! Als dit nog even zou duren zou mijn vogelkooi over de tuin heen kruipen gedragen door de lelijke rode bloedmonsters. Mijn blote armen begonnen te jeuken elke zandlade die ik uit een broedkooi trok zat aan de onderkant vol met dat rode ongedierte. Hier was geen kruid tegen gewassen. Zelfs mijn zo trotse nestkruiden niet! Nog eens rondgekeken in de andere delen van de kooi maar gelukkig was er in de voorruimte en andere vluchten niets te vinden. Het kwaad had zich logischerwijs alleen in de kweekafdeling verzameld. En als ik nu niet razendsnel optreedt dacht ik, dan wordt de ramp alleen maar erger en ben ik ook de komende jaren hier nog niet van verlost. Want mensen voor u die het misschien niet weet, de luizen voeden zich met het bloed van de jonge en oude vogels. De jongen die nog niet veel bij te zetten hebben zullen binnen 1 tot twee dagen het loodje leggen, de oudervogel zal snel uit conditie gaan omdat hij/zij bloedarmoede heeft teneinde ook de geest te geven. De luizen zijn de

lachende derden en vermenigvuldigen zich in ijtempo. Het grote gevaar dat zijn hun eitjes want die kunnen meer dan een jaar goed blijven en als het volgende jaar de temperatuur weer lekker omhoog gaat begint het feest weer in ijtempo van voor af aan! In deze situatie staan er twee zaken te doen. 1) eerst alle levende exemplaren verwijderen en 2 alle luizen eitjes verwijderen. Ga er maar aan staan! Ik had al snel besloten dat deze dag dus ook het einde van mijn kweek 2005 was. Maar hoe moest dat met de jongen die (al helemaal goed in de veren) nog in het nest en op de rand van het nest zaten? Alles of niets dacht ik bij mezelf dus besloot ik de jongen vogels, een dikke twintig in aantal, met hun vaders en moeders allemaal in één vlucht te zetten. Inculcerend dat er geen enkele jong zou overleven gebeurde dat, en ik moet u zeggen tegen mijn stoutste verwachtingen in was het een grote voederende commune waar iedereen voor iedereen zorgde zonder zich af te vragen of het eigen kinderen waren of die van een ander. Alle jongen hebben deze ingreep glansrijk overleefd zo was de slotsom enkele weken later. Maar die zondag was nog niet voorbij. Dertig broedkooien, dertig zandladen, zestig stenen nestbakjes, dertig zaadbakken en drinkflessen en zestig zitstokken en ga zo maar door moesten door het gloeiend hete chloorsop. En dat op zondag zullen velen bij u denken, helaas pardon het is niet anders. En daarna moeten er nog eens tienduizend luizen-eitjes vernietigd worden die je zeer waarschijnlijk nog niet eens ziet of weet te vinden. En als schrale troost mag je die klus dan uitvoeren bij een buitentemperatuur van dertig graden. Vrouw en dochters zagen het met lede ogen aan, "sterk spul hè die nestkruiden" schertste

een van de meiden die gelijk een zwiep water van mij naar haar hoofd kreeg en vertrokken was. Toen de dertig broedkooien schoon waren, opgedroogd en ingespoten met het middel Ardap van quicko heb ik ze tijdelijk opgeslagen in de berging. In de volière zelf heb ik de stenen achterwand en alle naden en kieren eerst bewerkt met een verstripper die een föhn temperatuur van zo'n 650 graden haalt. Alles wat daar voor komt verbrand gelijk en was dus een garantie dat een groot deel van de luizen eitjes ook vernietigd was. Een groot deel, en dat is dus niet alles, maar met de zomer die al flink aan de gang was, hoge temperaturen waarbij luizen eitjes zeer snel uitkomen, een behoorlijke dosis Ardap en/of U3 en elke week 1 maal flink spuiten in de kweekruimte kon ik na een week of vier geen luis meer gevonden krijgen. Die bewuste zondag heb ik plechtig beloofd in 2006 niet met dertig broedkooien te gaan kweken, en mensen ik heb het niet gedaan zoals u heeft kunnen lezen, en mede om bovenvernoemd relaas kan ik me daar tot op heden goed in vinden! De moraal van dit verhaal: Zeg nooit dat je geen luizen of ongedierte hebt! Controleer zeker twee maal per week nestgelegenheden, naden, hoeken gaten, en kieren. Bloedluizen zijn minuscule klein, beginnen als kleine zwarte stipjes wat meer of stof lijkt dan op een diertje, wat vervolgens tot leven komt zich voedt met bloed en vervolgens rood gaat kleuren. Eitjes kun je goed zien, ook onder in een nestje, het zijn zwart/bruine bolletjes kleiner als een tiende millimeter en als je ze met je vinger kapot drukt zal er een bloedspoor achter blijven. Zorg dat uw kooien doorgaans schoon zijn. Spuit ter preventie met enige regelmaat een vogelvriendelijk maar bacteriedodend middel door uw vogelverblijven. In de goede dierenzaak zijn voldoende middelen te koop die u kunt gebruiken terwijl uw vogels in de hokken zitten. Pas altijd op met spuiten en met verdelgsmiddelen. Lees altijd goed een gebruiksaanwijzing en dosering, en houdt u aan het advies van de fabrikant. Mix nooit verschillende chemische middelen door elkaar dat is levensgevaarlijk voor mens en dier. Denk tot slot altijd aan uw eigen gezondheid en aan de gezondheid van uw vogels! Want ook hier geldt "bezint eer ge begint" Nou, dat waren de luizen; en de muizen? Die bewaren we voor volgend maand.

Tot dan.

Tekst en foto's: Henk van Hout. E-mail: info@vanhoutelektro.nl

Bezig zijn met vogels

Waar we vaak niet zo bij stilstaan, is dat je als vogelliefhebber een zeer ruime keuze hebt in de manier waarop je met vogels bezig wilt zijn. Dit brede scala aan mogelijkheden komt vanuit de vogels zelf, door hun unieke eigenschappen vooral. Die keuze begint al bij de huisvesting van je favoriete vogel of vogels. Ik wijs in dit verband alleen maar op de manier, hoe sommige vinken in een klein vogelpaleisje naar de zangwedstrijd komen. Ook de kwartelkooi was vaak een stijlvolle creatie van de echte liefhebber. Verder zal er altijd wel een zekere motivatie zijn om de verzorging, de kweek of zangprestaties te verbeteren. Anderen zijn doelbewust en gericht bezig met domesticatie, ofwel mutaties of kruisingen. Waarschijnlijk met minder aanhangers, maar daarom zeker niet minder gewaardeerd zijn degenen die doen aan veldstudie, de amateur-ornithologen, die onderzoek doen naar biotoopgedrag, paringsgedrag, vluchtgedrag enz. Ook niet te vergeten de vogeltrek, met de waarnemingen, de aantekeningen daarbij, de verwerking van de verzamelde gegevens en misschien ook voorzichtige conclusies trekken uit vergelijkbare jaarlijkse waarnemingen. Wat ik eigenlijk zeggen wil, keuzes te over! Als konijnen-, honden- of paardenfokker moet je het met aanmerkelijk minder keuzemogelijkheden stellen. Vogels hebben dan ook een aantal unieke eigenschappen en zijn in alle uithoeken van de wereld te vinden. Door hun gedrag en vliegvermogen trekken ze vrijwel ieders aandacht. Vogelliefhebbers die zich speciaal met de vliegprestaties van hun vogels bezighouden, kennen we als duivenhouders of duivenmelkers. Waar "wij" meer de esthetische waarde of schoonheid van een vogel waarderen, is dat bij de duivenmelker toch vooral de vliegcapaciteit. In deze tak van vogelhouderij zijn het vooral de eigenschappen als bouw, vliegcapaciteit en uithoudingsvermogen waarop dan ook geselecteerd en gekweekt wordt. Verder kan de duivenmelker zijn duiven nog eens extra motiveren of oppeppen om een goede wedstrijdprestatie neer te zetten! Gebruik makend van de voorkeur van de duif kan hij nestspel of weduwschapspel toepassen, waardoor de duif feilloos en liefst in recordtempo de thuisbasis zal willen bereiken. Wanneer een duifje weergaloos enthousiast terugkeerde op het hok na een zware inspanning te hebben moeten leveren, liepen je soms de koude nillingen over de rug. Wat een sensatie, wat een prestatie ook, wordt hier door een vogel geleverd, ware topsport dus! De emotie, die je als liefhebber eraan beleefd, is ook van een andere aard, als die je misschien wel ervaart bij het zien van een "juweel van een vogel" op een TT. Opvallend is ook dat er sprake is van een vorm van "teamwork" tussen duif en melker. Zij hebben weet van elkaars karakter en dat is dan ook weer een van die vrijwel unieke eigenschappen. Ter verduidelijking misschien:

het is meer dan alleen het afgericht zijn zoals bij roofvogels bijvoorbeeld voor de jacht of demonstratie, een tak van vogelsport met zulke verbluffende "vogelprestaties" kun je eenvoudigweg niet negeren!

In "onze" tak van vogelhouderij is dat allemaal geen vereiste. Kanaries en cultuurvogels kweken toch wel. De manier, waarop wij daarmee bezig zijn, loopt soms ver uiteen, en verandert met de tijd meestal. Op enig moment, kan er wel eens aanleiding zijn de liefhebberij wat kritisch te bezien. Hield je jaren geleden veel verschillende soorten vogels, meerdere kweekkoppels per soort of variëteit, het kan soms wat veel worden. De dagelijkse verzorging, de kweek, de selecties, de tentoonstellingen, het vergt veel tijd en inspanning. Ook de gebondenheid aan de hobby kan je soms klem zetten! Wellicht is een moment van bezinning nodig en een zekere durf om te veranderen. Wat te veranderen dan? Als eerste zou je de omvang van de vogelhouderij wat kunnen terugbrengen. Minder soorten en of minder kweekkoppels per soort. De belevenis zal er niet veel minder om hoeven te zijn! Géén vogels is voor de meesten van ons geen optie, dan zouden we waarschijnlijk maar wegwijnen! Maar minder vogels vragen minder aandacht en tijd. De verzorgingstaak is nu ook gemakkelijker aan een lekenverzorger over te dragen, in geval van ziekte, vakantie enz. Mocht deze oplossing niet voldoende soelaas bieden, dan is een grotere stap te overwegen. Een rigoureuze inperking zou zijn dat je besluit enkel nog een of meer vogels te houden voornamelijk vanwege hun zang. Zanglijster, merel, vink e.a. komen daarvoor in aanmerking. Een "overstap", die de laatste jaren nogal eens gemaakt wordt, is die naar de Europese cultuurvogels. Ingeleid door nieuwe wetgeving, gevolgd door de oprichting van speciale verenigingen en clubs die zich hiermee bezighouden, bestaat er een toenemende belangstelling. Voor een dergelijke overstap vanuit de kanariewereld bijv. moet je, denk ik, heel bewust kiezen. Als je deze stap zet, tracht dan een goede start te maken! Je krijgt te maken met andere vogels, met andere en aanvullende eisen en dat begint al meteen bij de aanschaf. Doe je dit niet grondig, dan is de kans zeer groot dat de start of het vervolg niet vlekkeloos zal verlopen. Het zijn vooral de voorbeelden uit eigen omgeving, alsmede de vele vragen hieromtrent, die mij aanzetten wat meer informatie te verstrekken. Bij de aankoop van Europese cultuurvogels heb je uiteraard de taak als eerste de ring te controleren. Is het een jonge vogel en is deze zoals wettelijk voorgeschreven geringd. De vogels moeten uiteraard zowel fysiek als met betrekking tot de bevedering in puike conditie verkeren. Een blanke, strakke buik en een strak en glad zittend verenpak is vereist. Ook het formaat en zeker ook het type zou je zo

mogelijk direct moeten beoordelen. Typefouten gaan helaas heel lang mee in de kweek. Daarbij heb je nog wat relevante informatie nodig van de kweker. Over de voeding, welk soort mengsel, welk opfokvoer, welk soort levend voer, en worden eventuele onkruiden volop bijgevoerd? Is er sprake van een antibioticakuur geweest en wordt het drinkwater aangezuurd? Niet al deze vragen zijn even belangrijk, maar je kunt met deze gegevens dan zelf doorgaan en de vogels aanpassingsmoeilijkheden besparen wellicht. Nog een ander punt! Relatief veel kwekers van Europese cultuurvogels laten al hun jongen of een deel ervan grootbrengen door pleegouders o.m. kanaries. Let er dan op na te vragen of de jonge vogels zo gauw ze zelfstandig waren, zijn samengebracht met soortgenoten. Hoewel de meeste van "onze" cultuurvogels er blij van geven, instinctmatig minder aanleg te hebben voor "inprenting" vind ik het belangrijk dit te weten. We kennen allemaal de praktijkvoorbeelden van deze "afwijking" bij o.a. ganzen en de tam gemaakte kauw. Overigens, je zou ook zelf kunnen overwegen te zijner tijd pleegouders in te schakelen bij de kweek. Wel realiseren, dat de pleegouders bijtijds dus voorafgaand moeten wennen aan het vereiste andere opfokvoer. Je zou de kwantiteit daarmee gunstig kunnen beïnvloeden. Omdat eitjes en jongen die buiten het nest geraken of achterblijvers in de groei gered kunnen worden m.b.v. de pleegouders. Je gaat in deze opzet wel voor het succes op de korte termijn, omdat geleidelijk de van nature aanwezige kweekeigenschappen worden ondermijnd. Praktijkvoorbeelden zijn daarvan o.a. de gouldamadine en kwartels. Ik realiseer me dat er nogal wat info nagegaan dient te worden, maar bedenk daarbij dan maar dat van veel kennis van zaken geen hinder wordt ondervonden, integendeel! Dan is er nog een aanbeveling die ik hierbij wil doen! Bij de aanschaf van Europese cultuurvogels, waar je nog altijd een stevige prijs voor zult moeten betalen, kan het belangrijk zijn de aan te schaffen vogels per samengesteld koppel op twee verschillende adressen aan te schaffen. Veel erfelijke factoren zitten vaak al jarenlang in de vogels van een en hetzelfde adres. Zeker wanneer ter plaatse in een gemeenschappelijke volière, met meerdere koppels wordt gekweekt. Daarbij is een vorm van inteelt vrijwel niet te vermijden. Wordt er daarentegen per koppel afzonderlijk gekweekt, dan hoort er een goede administratie te zijn en kun je al dan niet regelrechte verwantschap uitsluiten. Deze zaken komen niet vaak genoeg in de informatie naar voren, zo is mij gebleken! Andere zaken, ook belangrijk, zoals overdekte huisvesting en een altijd droge kooibodem, gebruik ik om af te ronden.

WAARNEMER

Parkieten AZshow Kassel

Groen violetfactorig: een vogel die niet geplaatst werd maar die iedereen graag op zijn hok zou willen hebben. Op de foto draagt de vogel de kop niet naar voren, maar dat komt door zijn onrustige gedrag (bang voor de fotograaf). Maar wat een prachtvolume in de ronde superkop en een super schouderpartij en nek met zo te zien heel zachte pluimen in prima conditie! Voor mij was dit het snoepje van de show!

Recessief bont donkergroen: topkwaliteit voor deze nog steeds moeilijke kleurslag! Ziet u hoe diep het masker is en wat een kopvolume er reeds aanwezig is? Dit ondanks de rusthouding op de kooibodem! Zeker een machtige vogel met enorme stippen.

Witvleugel hemelsblauw: een vogel van uitstekende kwaliteit voor deze bijzonder moeilijke, maar daardoor ook aantrekkelijke kleurslag! Ook deze vogel zit in rusthouding op de kooibodem. Toch kunt u wel de brede borst, nek en schouders zien. Inderdaad de kop moet nog meer verbeterd worden, maar bij deze formaatvogel is toch de tekening al zeer behoorlijk gereduceerd. De eigenaar zal beslist blij met deze vogel zijn.

Dominant bont opaline cinnamon grijs: een prima formaatvogel met een prima kop, die echter wel meer voorover gedragen moet worden, zodat de achtervulling van de kop beter zou uitkomen. In de

nek kunt u zien dat de kleur wat te blauwachtig grijs is. De vogel heeft mooie grote stippen, maar die zijn wel ongelijk van grootte en het lichaam toont wat te weinig bontvorming. Ondanks de kleine aanmerkingen toch een prima vogel!

Tekst en foto's: Jan Bouwmeester

DAURIANROODSTAART

(Phoenicurus a. auroreus)

Inleiding

De man is als volgt gekleurd: buik en stuit rood/bruin, de staart is donkerrood/bruin, met daarin twee zwarte pennen. De vleugels zijn gitzwart met daarin twee opvallend heldere witte vlekken. De wangen, keel en snavel zijn zwart en het oog is rond, groot en ook zwart gekleurd. Bovenop de kop is hij blauw/grijs en dit loopt door in zijn nek. De pop is geheel zacht bruin en heeft op de vleugels twee vaalwitte vlekken. Zowel bij de man als de pop zijn de poten en nagels zwart. Bij beide vogels gaat het staartje heen en weer bij een landing op stok of als ze opgewonden zijn en laten dan een tjakchtig geluid horen.

De vogels komen voor in het verspreidingsgebied dat delen van Siberië, China en Japan bestijkt.

Het nest in de natuur wordt altijd in een holte gemaakt en bestaat uit mos, plantendelen en dierlijk haar. De hoeveelheid eieren die gelegd worden in een nest zijn gemiddeld vijf stuks. Deze zijn zacht groen met enkele zeer lichtbruine stipjes aan de

stompe kant van het ei.

De jongen worden lichtroze geboren en bezitten dan licht dons, dat donkerder wordt naarmate ze ouder worden. Als de jongen uitvliegen zijn ze bruin met valse vlekken of stippen. De poten zijn dan nog licht en het rood/bruine staartje is dan nog niet gekleurd. Tegen de tijd dat de jongen zelfstandig zijn, is het staartje volledig uitgegroeid. De vogels zijn pas na een jaar volledig doorgekleurd.

Het zijn pure insecteneters en pakken in de natuur dan ook alle voorkomende vliegende en kruipende insecten.

De kweek

Nadat ze in mijn bezit zijn gekomen, hebben ze het gehele seizoen apart gezeten. Wel konden de vogels elkaar zien. Toen de koude wintermaanden invielen, twijfelde ik of ik de vogels naar binnen moest halen. Omdat ik eigenlijk geen plekje meer over had, heb ik besloten de vogels gedurende deze maanden buiten te laten zitten en ze ook niet onder te brengen bij bevriende kwekers.

Achteraf gezien was dit een wijze keuze, want de vogels kwamen zeer mooi en vol in hun bevedering en werd hun het seizoenrit-

me dat hier van toepassing is, opgelegd, want het waren toch wel verse importvogels.

Op 1 maart heb ik in mijn volière waarin de man gehuisvest was, nestgelegenheid aangebracht die bestond uit twee verschillende halfopen nestkastjes. Op 21 maart de pop bij de man geplaatst en dit ging van begin af meteen in volledige harmonie. Op 5 april hoorde ik een licht gekras en zag dat de pop dit geluidje maakte. Op 25 april laat de man zich veelvuldig horen en jaagt op de pop.

Op 22 mei pas zie ik de man met een strootje kokosvezel in zijn snavel. Op 30 mei is het nest in het halfopen nestkastje bijna afgewerkt. Het nestmateriaal dat ze gebruikten, was kokosvezel, mos en lichte variatie dierlijk haar. Vanaf deze dag zijn de vogels de grenzen van het territorium aan het afbakenen door achter elkaar, maar ook op de aangrenzende wonende vogels te jagen. Dit waren aan de ene kant affiniappelvinken en aan de andere kant de wit gesterde blauwborsten. Het werd na een dag of twee weer rustig in de volières. Op 2 juni het eerste ei gezien. Op 5 juni zit de pop al aardig vast te broeden en later zou blijken dat er in deze ronde 5 eieren gelegd zijn.

Op 18 juni zag het eerste jong in de ochtend het levenslicht en 's avonds waren er nog eens 3. 1 ei was onbevruucht. Het is op deze dag 30 graden buiten de volière, dus in de

volière nog wel een paar graadjes warmer. Op 23 juni vier jongen geringd met een 2.5mm ring die was voorzien van een ventielslangetje. Op 25 juni controle uitgevoerd en alle jongen zaten nog in het nest. De jongen zijn bruin met vaalwitte stippen, gelijkend op jongen van de blauwborst of roodkeelnachtgalen, maar het meest lijken ze nog op de jongen van de Niltava sundara. Ze zijn alleen wat kleiner.

Op drie juli vloog het eerste jong uit. Op 6 juli waren alle jongen uit het nest. Nu de vleugelpennen volledig waren doorgekomen, zag ik een vogel zitten met zwarte pennen, dit was dus duidelijk een man. Op 5 juli was ronde 2 begonnen met het eerste ei en een nieuw gebouwd nest in de andere nestkast. De man nam nu het leeuwendeel van de voeding van de jongen op zich, de pop zat nu niet zo vast op de eieren en was regelmatig van het nest af en het leek wel of ze de man controleerde of hij de jongen wel goed verzorgde, maar zelf de jongen voeren deed ze niet meer. Op 18 juli achtte ik de jongen zelfstandig en heb ze uitgevangen, want de jongen van ronde 2 konden ook elk moment uitkomen. Op 20 juli waren de jongen van ronde 2 uitgekomen. Op 30 juli was het noodweer, het donderde en bliksemde en er was sprake van grote wateroverlast. De volgende dag trof ik het nestje leeg aan en al de jongen lagen dood tegen het gaas. Wat er volgens mij gebeurd was, is het volgende.

Door de donder en de bliksem zijn de jongen uit het nest gesprongen en toen ze op de grond terecht kwamen, zijn ze door het vele water tegen de achterkant van de volière gespoeld en hebben zo de dood gevonden. De vogels zaten er minder mee dan ik, want al op 2 augustus was er het eerste ei van ronde 3 en voor dit nest gebruikten ze dezelfde nestkast als in ronde 1. Er werden in totaal weer 5 eieren gelegd en daarvan kwamen weer 4 jongen uit. In deze ronde ging alles zoals het hoort en kwamen de jongen weer tot volledige wasdom. En zo kwam ik aan 8 eigen kweek en 100% natuurbroed, goed geringde jongen van dit koppel daurian-roodstaarten.

Voeding

Buiten het broedseizoen gaf ik eivoer met wat pinkies, meel- en buffalowormen die bestrooid waren met Aves strooipoeder en wat spirulina. Tijdens het broedseizoen raakten ze het eivoer en de pinkies niet meer aan. Wel namen ze de buffalowormen op en alleen de pas vervelde witte meelwormen en het gevangen weideplankton.

Tekst: Arie Bakker, Dordrecht

Foto's: Jan de Nijs en Piet Onderdelinden

osel

De

Roze kroon vruchtenduif

Deze 22 cm metende vruchtenduif komt van oorsprong uit Noord-Australië en het Melville eiland. Daar leven ze in de altijd groene regenwouden en mangrovegebieden.

In tegenstelling van de *Ptilinopus regina regina* is de roze kroon van de *P. r. ewingii* wat zachter en fletser van kleur evenals de grijze kop en borst. Ook mist hij de duidelijke groene band aan de buik waarmee het grijs en oranje gescheiden worden. Geslachtsverschillen tussen de volwassen doffer en het duifje zijn er nauwelijks, het duifje is iets fletser van kleur. De donzige pas uitgevlogen jongen zijn nog geheel groen.

Naast deze ondersoort zijn nog vier andere ondersoorten bekend, de meest opvallende is toch wel de *P. r. xanthogaster* van de Zuid-Molukken en de Kleine Soenda eilanden, deze mist namelijk de kenmerkende roze kroon. Ook aan de buik is een opvallende grijze band aanwezig.

Zoals alle vruchtenduiven leeft ook deze duif hoofdzakelijk hoog in de bomen, een enkele keer komen ze wel eens op de grond om van de afgevallen bessen en vruchten te snoepen.

Vruchtenduiven onderscheiden zich van andere duiven door het speciaal ingestelde darmkanaal op het verteren en verwerken van heel ingeslikte vruchten.

Als echte duiven maken zij een primitief slordig takkenestje op een hoogte van 3 tot 5 meter boven de grond, soms worden nesten gevonden tot op een hoogte van 30 meter, dit zijn echter record hoogten. In de volière worden deze nestjes vaak met wat vogelgaas ondersteund zodat ze niet uit elkaar kunnen vallen. Er wordt slechts één wit ei gelegd, de incubatietijd is 16 tot 18 dagen. Zoals vele andere vruchtenduiven, verlaat het jong al op een leeftijd van 11 dagen het nest, het kan dan nog niet vliegen en om zich voor te bewegen klautert hij voorzichtig over de takken. Ik vind het altijd weer een leuk gezicht als je zo'n donzig groen klein vogeltje ziet zitten tussen pa en moe. Nu al verdedigd hij zich in alle felheid met de heftige vleugelslagen naar zijn belagers zoals alle duiven groot of klein als eigenschap beheersen.

Bij nestcontrole moet met deze klappen altijd rekening gehouden worden, de duivin verdedigt haar nest met verve ook naar haar verzorger. Het zou dus niet de eerste keer zijn dat hiemeer een ei sneuvelt en dat is bij een controle nu ook weer niet de bedoeling.

Vruchtenduiven verlangen een uitgebreid fruitmenu van in dobbelsteentjes gesneden vruchten, dit moet dan gemengd worden met een vruchtenpaté. Ook jonge vruchtenduiven worden de eerste dagen uit de krop gevoerd, dus een aanvulling van opfokvoer e.d. is niet nodig. De meeste vruchtenduiven zijn niet winterhard, het zijn echt vogels voor een tropische goed beplante kas e.d. ze zijn dan goed te combineren met andere vruchtenetende vogels. Twee soorten duiven bij elkaar gaat echter niet, altijd zal een of andere duif het onderspit moeten delven, zij takelen elkaar soms zo toe dat een van de twee het loodje legt.

Verschillende vruchtenduiven worden bij de gespecialiseerde vogeliefhebbers gehouden en gefokt, ook zijn ze meestal in de bekende vogel- en dierenparken te zien, misschien kunt u daar dan eens van die jonge groene donsalletjes tussen de takken van de ficussen zien klauteren.

Door Ger Essenberg

Phylloscopus trochilus

Fitis

De fitis kenmerkt zich door zijn bruingrijze tot licht olijfgroene bovenzijde, terwijl de onderzijde lichter van kleur is. Boven het oog zien we een lichte wenkbrauwstreep die meestal duidelijker is dan bij de Tjiftjaf - *Phylloscopus collybita*. Het verenkleed is zeer variabel en bij sommigen veel bruiner, het geel is dan bijna niet te zien.

Met zijn zang en de kleur van de poten kenmerkt en onderscheidt hij zich tevens van de tjiftjaf, de poten van de tjiftjaf zijn

duidelijk donkerder, terwijl de zang uit een lange serie aflopende tonen bestaat. Er is sprake van een weemoedige zang die bestaat uit een vloeiende serie aflopende fluittonen. Bij de opbouw van de zang kunt u denken aan die van de vink.

De 11 tot 13 cm metende fitis is een zeer algemeen en wijdverspreide broedvogel in lichte bossen, parken, tuinen, moerasgebieden en andere landschappen met veel struiken en bomen.

Hij is bij ons een zomergast in april tot oktober en dan aanwezig met ongeveer 500.000 broedparen. Als trekvogel overwintert hij in Afrika ten zuiden van de Sahara, vliegt 10.000 km en komt later, vanaf eind maart, aan dan de tjiftjaf, met een landelijke verspreiding, met concentraties in jonge bossen en duinen.

Zoekend naar voedsel tussen de bladeren en twijgen, wat bestaat uit spinnen en insecten is de fitis bijna voortdurend in beweging. Fitissen zijn zo licht dat ze zelfs tot op de buitenste twijgjes kunnen zitten om hun prooi te zoeken. In het najaar neemt echter het gewicht toe van ongeveer acht gram tot soms wel meer dan 14 gram. Dit extra gewicht bestaat voornamelijk uit vet dat de vogel nodig heeft als energie om de overwinterplaats in Afrika te bereiken.

In het voorjaar keert het mannetje als eerste terug, zodat een territorium bezet kan worden voordat de vrouwtjes arriveren. De mannetjes zijn polygaam en hebben vaak met meerdere vrouwtjes een nest, maar helpen wel alle vrouwtjes met het voeren van de jongen. Zij maken een overdekt nest op de grond van gras en mos, ook de binnenkant wordt bekleed met veertjes. Dit nest heeft een zij-ingang en is goed verborgen in de dichte vegetatie. De fitis broedt in mei - juni met 1 à 2 broedsels, per legsel 3 tot 6 eieren.

Andere insecten voor de fok van insecten- en vruchtenetende vogels

In de contactgroep Noord-Nederland wordt regelmatig aandacht besteed aan de diversiteit en de kwaliteit van ons bekende commercieel verkrijgbare insecten en larven. Deze en mijn eigen ervaringen hebben mij gestimuleerd op zoek te gaan naar eventuele alternatieven die een completere samenstelling hebben.

Fokkers van insectenetende vogels gebruiken als opfokvoer vaak de ons bekende soorten insecten/larven. Ik denk hierbij aan meelwormen, buffalowormen, krekels, pinkymaden en wasmotlarven. Voor het grootbrengen van mijn jonge Japanse nachtegalen werden hoofdzakelijk meelwormen en krekels gebruikt.

Het is steeds een probleem deze insecten/larven voldoende voedsaam te krijgen, opdat onze vogels ze kunnen gebruiken voor het grootbrengen van hun jongen. Meelwormen, krekels en wasmotlarven bevatten vrijwel geen calcium (ongeveer 0,02%), maar wel relatief veel fosfor (0,3 tot 0,8%). Verder zijn wasmotlarven en meelwormen ook nog eens erg vet (20% en 12%). Bovendien hebben meelwormen een chitinehuid die voor jonge vogels niet te verwerken is. Het eiwitgehalte van de bekende insecten/larven ligt tussen de 16 en 22%. De eiwitkwaliteit van de meelwormen is slecht, van krekels en wasmotlarven beter.

In het opfokvoer van jonge vogels wordt een calcium gehalte van 0,5 tot 1% aanbevolen. Het opneembaar fosforgehalte dient de helft van calcium te bedragen. In geen van de besproken insecten worden deze waarden bij benadering gehaald.

We moeten onze toevoeding nemen tot voedingssubstraten en bereiden met vitamine/kalk- preparaten van meelwormen of krekels en al die andere insecten/larven. Voedingswaarde van het voedseldier varieert ook nog als gevolg van het voedsel dat ze krijgen.

Door het voeren van bijv. speciaalvoer kan de hoeveelheid calcium in voederinsecten als krekels en meelworm sterk worden verhoogd. (0,6-0,9 % voor calcium en fosfor). Steeds kunnen echter alleen maar de achterlijven van de krekels en de vervelde witte meelwormen goed gebruikt worden voor de nestjongen van enkele dagen oud.

Na het zien van een natuurfilm waarin getoond werd hoe een koppel koolmezen een nest jongen grootbrengt met alleen groene rupsen, ben ik op zoek gegaan naar andere insecten, in het bijzonder **rupsen** die te gebruiken zijn als opfokvoer voor jonge insectenetende vogels. Deze rupsen zijn voor jonge mezen immers het enige en blijkbaar ook complete opfokvoer.

De volgende, naar mijn mening voor vogels geschikte rupsen, zijn verkrijgbaar:

1- de zijderups. Het is de rups van de zijdevlinder (*Bombyx mori*)

De rupsen worden al heel lang gekweekt voor de zijdeproductie. Deze vlindersoort en zijn rupsen zijn al eeuwen gedomesticeerd (China). Ze komen in de natuur niet meer voor, maar zijn voor hun bestaan afhankelijk van de mens. De vlinder legt haar eieren op de bladeren van de witte **moerbeiboom** (*Morus alba*). De rupsen leven ongeveer vijf weken van deze bladeren voor ze zich verpoppen. In deze tijd groeien ze zeer snel van minuscule rupsjes tot rupsen van ongeveer 7cm.

Uit een zoektocht op het internet is mij gebleken dat deze moerbeibladeren zeer voedsaam zijn. Ze bevatten voor dieren (vee, rupsen) veel benutbaar eiwit, veel calcium en weinig looizuur! De bladeren worden als veevoer alom aanbevolen vanwege de hoge voedingswaarde en de goede verteerbaarheid. De bladeren bevatten o.a. de aminozuren methionine en lysine!

Samenstelling moerbeiblad, % op droge stof

	eiwit	Ca	P
Vers blad	15-20%	2,42%	0,24%

Het calciumgehalte in oudere bladeren is hoger en kan oplopen tot 4%. Natuurlijk nemen de rupsen dit volledig op.

Behalve voor de zijdecultuur blijkt deze rups al enige tijd in gebruik als voedseldier voor reptielen. Op vele websites wordt hij van harte aanbevolen als voedseldier en is bij diverse vermeerderaars te koop. Rupsen en eieren zijn ook te koop en worden geleverd met broedmachientje en kant-en-klaarvoer (silkworm chow)

De zijderupsen zijn dan zelf te kweken en kunnen op de gewenste grootte aan reptielen of vogels worden gevoerd. Het nadeel van dat kant en klare voer is dat de rupsen minder voedsaam worden, omdat

osel

De

het o.a. soja en maar weinig moerbeiblad bevat. Moerbeiblad geeft de beste kwaliteit rupsen.

De zijderups bevat een zeer hoog eiwitgehalte van hoogwaardige kwaliteit. Het calciumgehalte kan wisselen en is het hoogst na een leven op moerbeiblad. Een handelaar geeft een calciumgehalte van 0,34% en fosforgehalte van 0,8%. De rupsen hebben voor insecten een gemiddeld vetgehalte (10%).

2- de tebo/teboworm. Dit is de rups van een nachtvlieder (*Chilecomadia moorei*) uit Zuid-Amerika.

Deze rups wordt veel verkocht als visasaas en voer voor reptielen. De vlinder legt haar eieren op een plant (*Trevoa trinervis*) die alleen in Zuid-Amerika voorkomt. De rupsen worden in de natuur verzameld en naar andere landen geëxporteerd. Het goede van deze rups is dat ze van nature een hoog calciumgehalte (43 mg calcium per 100 gram) bevatten en lang bewaard kunnen worden in de koelkast. Eiwitgehalte

is 16%, vetgehalte 5%.

Kweken en voeren van de rupsen is niet mogelijk.

3- de rupsen van pijlstaartvlinders (*Manduca sexta* en *Manduca quinquemaculata*)

De ene soort leeft op tabakspianten, de andere leeft op o.a. tomatenplanten, pepers en aardappelplanten. Het zijn zeer snel groeiende rupsen die erg groot worden (8,5 cm in 14 dagen), waaruit na verpopping mooie grote nachtvinders komen. De rupsen kunnen een plaag in de landbouw vormen. Ze worden verhandeld onder de naam hornworms en worden grootgebracht op een speciaal voor hen samengesteld kant-en-klaar voer. Deze rupsen zijn relatief duur.

Gegevens over de voedingswaarde van de pijlstaart rupsen heb ik niet kunnen vinden.

4- de rupsen van een soort uiltje/nachtvlieder, de groente uil (*Lacanobia oleracea* /noctuidae)

Ook deze rupsen worden gekweekt op speciaal voor hen gemaakt voer dat net als de rupsen te koop is. Deze vlindersoort komt gewoon in Europa voor (in de tuin) en is geschikt gemaakt om als voederinsect te worden gehouden.

Vooraf voor vogels is dit een natuurlijk voedsel.

Ze zijn ook zelf te kweken, voer wordt bijgeleverd. Over de voedingswaarde zijn door mij geen gegevens gevonden. De rupsen eten van nature plantaardig voedsel. Het calciumgehalte is niet bekend. De voedingswaarde van de bovengenoemde rupsen is goed tot zeer goed. Ze bevatten veel benutbaar eiwit, meer calcium dan krekels en meelwormen. De rupsen zijn voor jonge vogels lichtverteerbaar, omdat ze geen taai chitinehuid hebben. Ook bevatten rupsen (gemiddeld 60-80%) veel vocht, zodat ze eten en drinken tegelijk zijn. Wel wordt nog steeds reptielenhouders (en dus ook vogelhouders) aangeraden de dieren te bepoederen met een vitamine/calciumpreparaat. Uit onderzoeksgegevens is gebleken dat een teveel aan calcium net zo gevaarlijk is als te weinig. Uit een onderzoek komt naar voren dat meer dan 1,2% calcium in de voeding schadelijke effecten heeft op groeiende vogels. Meer dan 2,5% calcium in de voeding gaf zeer schadelijke bijwerkingen/ziektes (details zie internet). Voor goede groei en eiproduktie bij kooivogels wordt een calciumgehalte van 0,5 tot 1,0 % in de voeding aanbevolen. Niet overdrijven met toedienen van calcium dus.

De praktijk

Nadeel van zijderupsen is dat het bewerkelijk en duur is ze op te fokken. Ze hebben warmte nodig (27-32 graden Celsius) en veel duur voer, tenzij je kunt beschikken over moerbeiblad. Ze zijn na aanschaf echter gemakkelijk in sericultuur verder te vermeerderen. Pijlstaart rupsen zijn snelle groeiers, maar in verhouding erg duur en niet zo massaal te kweken. Ze hebben behoefte aan warmte. Hun voer moet gekocht worden. Uilvlinders en rupsen zijn op te fokken met bijgeleverd opfokvoer. Ze zijn niet zo warmte-behoefstig. Tebowormen zijn niet te kweken of te voeren. Ze zijn echter goed te bewaren en goedkoper dan de andere rupsen.

Het lijkt mij zeker de moeite waard om komend broedseizoen gebruik te maken van bovengenoemde rupsen bij de fok van mijn Japanse nachtegalen. Het zal de vogels een ruimere keuze aan insecten geven waardoor zij hun jongen volwaardiger opfokvoer geven. Het lijkt mij erg interessant er ervaring mee op te doen en de fokresultaten te vergelijken met vorige jaren.

Zie volgende adressen op internet:

www.mulberryfarms.com / www.recorpinc.com /

www.fao.org/AGP/AGPC/doc/Gbase/data/pf000542 en vele andere.

Ime Turksema, januari 2005

Bruine Honingzuiger

Angeliq Silva

Iedere "vogelgek" die naar Gambia afreist heeft er één. Een lijst met favoriete vogels die hij of zij hoopt te zien. Ik heb ook zo'n lijst. Natuurlijk is die door de jaren heen veranderd. Een aantal vogels blijven echter moeilijk te spotten (laat staan fotograferen).

Een van die soorten op mijn lijst is de Bruine Honingzuiger. De Engelse noemen hem Mouse brown Sunbird. Geen gekke naam voor een vogeltje dat zich gedraagt als een muis. Hij schiet van links naar rechts door het bladerdek.

Zijn natuurlijke habitat (leefomgeving) Mangrove maakt het er ook al niet makkelijker op. Tussen de lange takken, bladeren en luchtwortels leeft hij een verborgen leven. Zijn nest bouwt hij vlak boven het water. Het lijkt nog het meest op een sok met een tennisbal daarin. Mijn zeldzame ontmoetingen met deze vogel

bestonden tot op heden dan ook uit het vluchtig zien wegvliegen van een bruin muisje.

Tot op afgelopen vrijdag. De dag waarop iedereen in Gambia naar de Moskee gaat, en (blijkt nu) bruine Honingzuigers een bad nemen in de vroege morgen. Ik zat zoals gebruikelijk rond acht uur bij het waterbadje. De eerste zonnestralen streken op het zonnepaneeltje neer en het water begon circuleren. Ineens hoor ik een hoog piepend geluid en verwacht een Feeënhoningzuiger. Ik pak mijn camera en richt deze op het badje. Maar wat is dat de Bruine Honingzuiger. Wat doet die nou hier. Zo ver van de rivier vandaan. Badderden, blijkt al gauw. Net als alle andere vogel. Terwijl ik naar dit fantastische kleine vogeltje kijk realiseer ik me ineens dat mijn spotlijst wel erg aan het inkrimpen is. Ik grabbel wat in mijn tas en haal hem tevoorschijn. Nog maar vijf soorten. Waaronder de zeer zeldzame Watertrapper en de Viervleugel Nachtzwaluw. Ach, je weet maar nooit!

Fotograferen is al sinds jaar en dag mijn grootste passie. Mijn schoonvader Cees Scholtz leerde me de fijne kneepjes van vogelfotografie. Na jaren van veldonderzoek in Gambia samen met mijn vriend Bob, hebben we dan eindelijk onze eigen Lodge. Het PiccaLaa (vogelzang) Nature Resort in Tanji. Hier genieten we gedurende de wintermaanden van de heerlijke Afrikaanse zon, de vriendelijke mensen en natuurlijk de duizenden vogels.

